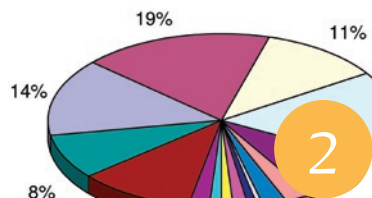


INTERVJU Z ŽUPANOM:  
»NI NAM VSEENO!«

BRANKA IN BANKA

MILENA USENİK: SPOMINJANJE

TONE URBAS NA STUDENEM:  
NI GA TIČA ČEZ PRAŠIČA



6



8



10

# Bloški korak

glasilo občine Bloke  
april 2003  
letnik 4 | številka 2  
cena: brezplačno | 500 SIT | \$ 4

Vesele velikonočne  
praznike vam želi  
uredništvo.



Maksim Gaspari; Zegen

## Dan nato

Stane Korenjak

**N**a prvo pomladansko nedeljo smo imeli Slovenci ponovno priložnost, da se izrečemo o naši prihodnosti, oziroma o naših anglo-evropskih povezavah. Rezultati referenduma so že dolgo znani. Za EU se je odločilo devet desetih volivcev in za vstop v vojaško zvezo NATO dve tretjini. Na bloških voliščih so ti rezultati še za nekaj odstotkov boljši.

Tako dobri izidi referendumov so kar malo presenetili tudi slovenske politike, še zlasti rezultat o vstopu v Nato, saj so slovenski mediji intenzivno skrbeli, da so »natoskeptiki« vseskozi imeli kar glavno besedo. Dopovedovali so nam, da Slovenija ni in ne bo ogrožena ter zaradi tega ne potrebuje vojaške sile. Pri tem pa so popolnoma pozabili, da je v Srbiji Milošević I. sicer v Hagu za zapahi, zato pa je v podzemlju aktivno deluje Milošević II. Dogodki to neprestano dokazujejo. Tudi naši politični odnosi s sosednjo Hrvaško so vse prej kot dobri. Tudi njihovo politično sceno lahko parafraziramo: Tudžman I. je sicer že umrl, toda na oblasti je Račan I.

Toda pustimo te marnje za nazaj, saj smo odločili odgovorno in s trezno glavo. Poglejmo raje na dan, ko se nam bo odprla EU zlasti z vidika gospodarstva in kulture.

V gospodarskem smislu si včasih EU naivno predstavljamo kot močno lokomotivo, ki vleče velik vlak in na enem vagonu piše Slovenija. Ta pogled je gotovo napačen. Za nas nihče ne bo skrbel. Nihče nas ne bo »šlepal«. Odgovorni bomo le samemu sebi in zase. V Bruslju ne bodo zapravljali denarja za Slovenčke. Pač pa si lahko EU bolj ponazorimo s sistemom cest in železnic, oziroma prometnih poti, ki jih bomo lahko svobodno uporabljali. Le znanje bo potrebno. Vedeti bo pač potrebno, kam hočemo in po kateri poti se pride tja.

Kaj pa kultura? Včasih smo slovenski fantje služili vojsko tam nekje na jugu, recimo v Čupriji. Pri tem smo se tako dobro naučili svetovnega jezika srbohrvaščine, da smo se še leta pozdravljali s: »Kako si, družže?« Take-mu načinu izražanja se menda reče sleng. In ta je še posebej živ v komercialni pop kulturi. Zato je »kul« le tisti, ki je »ful« dober slengar. Tudi naslove popevk je nujno znati v originalu. Naše otroke in mladino pa zato prosim: Gotovo se boste tudi duhovito izražali, če boste na primer, ko pridete domov, namesto: »Mama, jaz sem ful lačen,« rekli: »Mama, lačen sem kot volk.« In tudi naslove in tekste popevk lahko prevajate. Mar ni lepše, če namesto »Green, green grass of home« rečete »Zelena trava domačije?« Saj je ta najbolj zelena in najlepša.



Intervju z županom ob sprejemu novega proračuna

# »Ni nam vseeno!«

V ZAČETKU LETA JE V OBČINSKI UPRAVI ZELO PESTRO DOGAJANJE. PRIPRAVITI JE POTREBNO LETNI NAČRT TER GA USKLADITI Z MOŽNOSTMI IN PRIČAKOVANJI OBČANOV. KAKŠEN NAČRT JE SPREJEL OBČINSKI SVET IN ŠE KAJ SMO POVPRASALI ŽUPANA G. JOŽETA DOLESA.

Po volitvah v lanske jeseni ste zelo hitro konstituirali organe občine. Že 30. januarja pa je občinski svet med prvimi v Sloveniji sprejel proračun za letošnje leto. Zakaj je pomembno, da ste proračun sprejeli tako zgodaj?

Za nami so lokalne volitve, na katerih smo izvolili člane občinskega sveta in župana občine Bloke za obdobje do leta 2006. Novoizvoljena ekipa skupaj z občinsko upravo je tista, ki bo skrbel za načrtovanje in izvedbo usklajenega razvoja Bloške planote v tem mandatu.

Za razliko od večine drugih, predvsem večjih občin, kjer so bile volitve dvokrožne, smo na Blokah to nalogo opravili v prvem krogu. Na ta način smo v času, ko so se drugi ukvarjali z volilno kampanjo, na občini Bloke nemočno načrtovali razvojne korake za leto 2003 in naslednja leta. Tako smo že decembra lanskega leta imeli konstituirane komisije in odbore občinskega sveta ter sprejet osnutek proračuna občine Bloke za leto 2003.

Januarja letos so novoizvoljeni odbori občinskega sveta proučili osnutek proračuna, ki ga je občinski svet nato konec januarja tudi dokončno potrdil.

Izkušnje iz preteklih let so pokazale, da je zgođen sprejem proračuna za občino zelo pomemben. Na ta način se lahko že v zimskih mesecih pripravljamo na izvedbo investicij v naslednjem letu. Pred začetkom investicij je potrebno pridobiti številna soglasja, gradbena dovoljenja oziroma priprave del in podobno. Nenazadnje pa je potrebno zagotoviti tudi zadostna finančna sred-

## IZDATKI ZA POKRIVANJE OBVEZNOSTI, KI SO PREDPISANE Z ZAKONOM IN DRUGI SPLOŠNI IZDATKI

1	Zdravstvo in socialno varstvo	21.592.000,00
2	Izobraževanje	26.616.000,00
3	Otroško varstvo	17.200.000,00
4	Zimsko in letno vzdrževanje cest	25.419.000,00
5	Javna razsvetljava, vodovod in smeti	13.000.000,00
6	Gasilska društva, civilna zaščita	3.446.000,00
7	Vzpodbude v kmetijstvu	3.650.000,00
8	Subvencije v drobno gospodarstvo	500.000,00
9	Šport in rekreacija	1.450.000,00
10	Kultura	1.942.000,00
11	Občinsko glasilo	2.000.000,00
12	Politične stranke, dotacije društvom	1.661.000,00
13	Proračunska rezerva	2.841.000,00
14	Plače zaposlenim, sejnine svetnikom, članom komisij	16.233.000,00
15	Dejavnost občine	12.400.000,00
	<b>Skupaj</b>	<b>149.950.000,00</b>

## PLANIRANE INVESTICIJE V LETU 2003

1	Posodobitev lokalnih cest	55.000.000,00
2	Investicije v komunalno gospodarstvo	17.600.000,00
3	Adaptacija občinskih prostorov	10.000.000,00
4	Razširitev vrtca	38.000.000,00
5	Projektna dokumentacija	3.600.000,00
6	Investicije v javne zavode in društva	8.400.000,00
	<b>Skupaj</b>	<b>132.600.000,00</b>

stva. Že opisanim nalogam pa sledi izbira izvajalcev, ki jih moramo pri večjih investicijah izbrati po postopku javnega razpisa. Ves ta postopek pa zahteva čas. Ne morem si predstavljati, kako bi načrtovali razvoj, če bi po vzoru nekaterih drugih občin proračun sprejemali šele sredi leta, ko so

pri nas investicije že v polnem zamahu.

Poleg navedenih dejstev pa je zgođen sprejem proračuna pomemben tudi pri prizadevanju občine na raznih razpisih za pridobitev dodatnih nepovratnih sredstev. Pogoji za sodelovanje



na tovrstnih razpisih je med drugim tudi že sprejeti proračun, dodelitev sredstev pa se na nekaterih razpisih izvaja po principu »kdor prvi pride - prvi melje«.

Da je hitrost sprejemanja proračuna tako pomembna, je spoznala tudi država, saj je začela vzpodbujati občine k sprejemanju dvoletnih proračunov. Upam, da bo v naslednjih letih zagotovljen dovolj stabilen sistem financiranja občin, kar je po mojem osnovni pogoj za planiranje na daljši rok.

**Bralce Bloškega koraka zagotovo zanima, kaj boste postorili v letošnjem letu. Prosim, če predstavite glavne značilnosti letošnjega občinskega proračuna.**

Kot vsi dosedanja proračuni na občini Bloke je tudi letošnji naravnano izrazito investicijsko. Tako bomo od skupno 285 milj. SIT kar 133 milj. SIT namenili za investicije. Če k temu prištejemo še nekatera investicijska vzdrževalna dela, ki jih izvajamo na komunalnem področju cest in vodovodov, se obseg investicij približa 50 procentom celotnega proračuna.

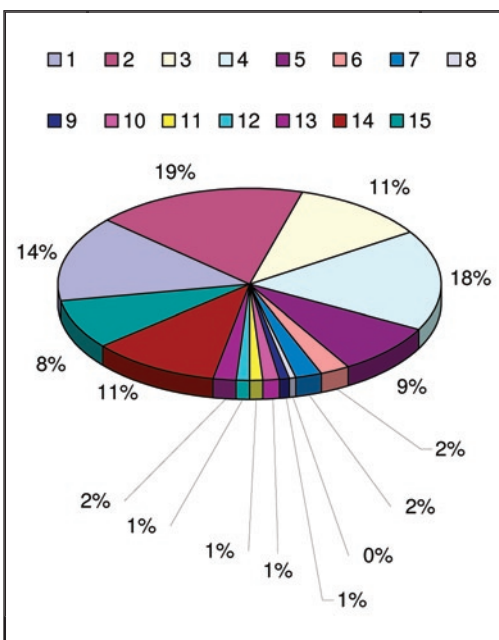
Poleg visokega deleža investicijskih sredstev pa je letošnji proračun vredno analizirati še iz nekaterih drugih vidikov. Skupni prihodki so od leta 2002 narasli kar za 23 % in to na račun dodatnih nepovratnih sredstev, ki jih bo občina pridobila iz raznih razpisov. Iz tega naslova letos planiramo pridobiti 53 milijonov SIT. Dodatna sredstva planiramo pridobiti na področju urejanja cestne infrastrukture, posodobitve vrtca ter izgradnje vodovoda.

Ker so si zgradili gasilci nov dom, je sedaj možno razširiti prostore in dejavnost otroškega vrtca. Kakšni so načrti za adaptacijo in kako se bo izboljšala ponudba dejavnosti otroškega vrtca?

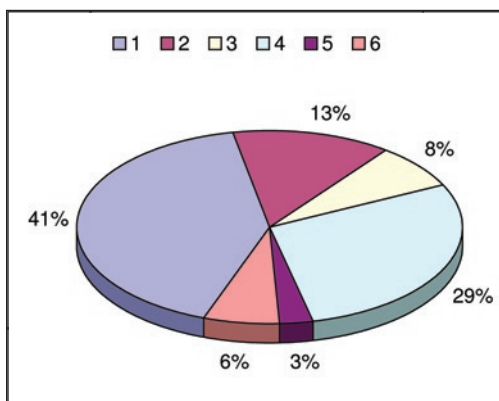
Ideja o potrebi posodobitve prostorov vrtca v Novi vasi je stara že nekaj let. Dokončna izselitev gasilskega društva Nova vas iz teh prostorov pa nam je odprla šele možnost, da se te naloge resno lotimo. Na našo srečo so se v času od ideje pa do danes ugodno odvile tudi druge aktivnosti. Tako so tudi na Ministrstvu za šolstvo, znanost

in šport našo investicijo uvrstili na seznam investicij za sofinanciranje v letu 2003.

Za navedeno investicijo smo na občini Bloke že pridobili gradbeno dovoljenje. Kljub temu pa se v tem trenutku spopadamo z nepredvidenimi težavami. Na Ministrstvu za šolstvo, znanost in šport namreč od nas zahtevajo, da korigiramo načrt. Spremembe načrta za posodobitev vrtca pa so tako velike, da bodo po vsej verjetnosti zahtev-



Izdatki za pokrivanje obveznosti, ki so predpisane z zakonom in drugi splošni izdatki



Planirane investicije v letu 2003

ale večje posege tudi v prostorih nad vrtcem, kjer trenutno deluje občina Bloke. Po vsej verjetnosti bomo za nekaj mesecev morali v druge prostore preseliti tako vrtec, kot tudi občinsko upravo.

Kljub navedenim težavam upam, da bomo načrtovano investicijo zaključili še letos. V to nas silijo tudi na Ministrstvu za šolstvo, znanost in šport, kjer od nas zahtevajo, da predvidena nepovratna sredstva izkoristimo že v letu 2003, sicer sredstva zapadejo.

Načrtovana posodobitev bo vsekakor izboljšala pogoje za delovanje tako za otroke, kot tudi za vzgojiteljice. Posodobitev bo izvedena ob upoštevanju vseh standardov in normativov, ki veljajo za tovrstne objekte. Poleg izboljšanih delovnih pogojev predvidevamo tudi povečanje kapacitet, saj želimo vzpostaviti pogoje za delovanje dvooddelnega vrtca.

**V pripravi je tudi izgradnja mrliške vežice na pokopališču pri Fari. Ali ste že uspeli pripraviti načrte in kaj bo moč napraviti letošnje leto.**

V prizadevanjih občine Bloke za izgradnjo mrliške vežice pri Fari sem v glasilu Bloški korak pred kratkim že pisal. Vse dosedanje aktivnosti so potekale po predvidevanjih. Trenutno smo v fazi pridobivanja gradbenega dovoljenja. Prepričan sem, da nam bo v naslednjih mesecih uspelo rešiti vse ovire ter začeti z gradnjo. Letos nameravamo izvesti le prvo fazo, dokončanje te investicije je predvideno v letu 2004. Tak terminski plan je postavljen tudi zaradi finančnih možnosti. V letošnjem letu moramo namreč večino razpoložljivih finančnih virov usmeriti v investicije, ki jih sofinancirajo različna ministrstva.

**Ko je bila ustanovljena občina Bloke, je bila komunalna infrastruktura (ceste, voda, telefon itd.) v zelo slabem stanju. Z dobrim delom v prejšnjih štirih letih se je marsikaj spremenilo. Kaj boste zgradili letos?**

Tudi letos bomo pomemben del investicij izvedli na področju cestne infrastrukture. Tako načrtujemo dokončanje del na cestnem odseku Ravnik - Zavrh. Ta investicija je sofinancirana s strani Ministrstva za gospodarstvo iz naslo-







Pomembna je vizija. Kot Marthin Luther King, ki je imel vizijo – in uspel jo ima tudi naš župan g. Jože Doles.

va »sofinanciranje projektov regionalne infrastrukture na območjih s posebnimi razvojnimi potrebami« v višini 60 %. V plan investicij za leto 2003 smo uvrstili tudi posodobitev cestnih odsekov Hudi Vrh - Veliki Vrh ter cesto Ravne - občinska meja. Vsekakor bomo nadaljevali s prizadevanji, da v tem mandatu zaključimo program, po katerem naj bi vsa naselja pridobila asfaltno povezavo s svetom.

V planu je še nekaj manjših investicij v cestno infrastrukturo in centralni vodovod. Za posodobitev komunalne infrastrukture bomo na občini Bloke v letu 2003 namenili okrog 55 milijonov tolarjev.

Med gospodarskimi dejavnostmi je za Bloke še vedno zelo pomembno kmetijstvo. To nam počasi in vztrajno propada. Kmetijski zavod je ukinil še svetovalca. Novih idej, kako uspešno gospodariti, v tej panogi ni. Subvencije sicer ta hip nekako zadržujejo zaraščanje gozda, vendar najbrž to ni dovolj. Kaj boste tukaj storili?

Situacija na področju kmetijstva v Sloveniji in na Blokah je vse prej kot rožnata. Tega se zavedamo tudi na občini Bloke, zato v okviru zakonskih in kadrovskih možnosti nudimo vso podporo tudi tej gospodarski panogi. Občina Bloke sofinancira razne programe, vendar le v okviru zakonskih možnosti. V ta namen smo na zadnji seji občinskega sveta sprejeli »Pravilnik o dodeljevanju proračunskih sredstev za ohranjanje in razvoj kmetijstva in podeželja v Občini Bloke«. Po tem pravilniku bomo poleg dosedanjih programov sofinancirali tudi 50 % stroškov postopkov pri združevanju oziroma menjavi zemljišč. Na občini Bloke smo namreč mnenja, da je prav razdrobljenost zemljišč resna ovira za napredek kmetijstva na Blokah. Že tako slabe razmere v kmetijstvu pa je država še dodatno poslabšala z ukinitvijo delovnega mesta svetovalca, ki je pokrival področje Blok. Na občini Bloke se s tem ukre-

pom nismo strinjali, zato smo vložili pisni protest. Skupaj z Kmetijsko-gozdarsko zbornico si bomo prizadevali, da se delovno mesto svetovalca na Blokah ponovno vzpostavi.

Ob vseh navedenih dejstvih pa se zavedamo, da dosednji ukrepi za uspešen razvoj kmetijstva na Blokah niso dovolj. Občine za pomembnejši premik te panoge ne razpolagajo z zadostnimi finančnimi in kadrovskimi možnostmi. Tu vsekakor pričakujem večjo vlogo države, predvsem Ministrstva za kmetijstvo. Ob tem upam, da bo tudi nedavna odločitev, da stopimo v družino evropskih narodov, prinesla tej panogi nov zagon.

Delovanje društev je v majhnem kraju kot je naš zelo pomembno. Tu opazimo na eni strani zelo dejavne kot so gasilci, ki so iz nič v nekaj letih naredili dom ali pa športno društvo, ki je realiziralo Bloške teke. Na drugi strani pa je lani izpadel Kmečki praznik. Tudi kultura je v krču. Kaj boste skušali tukaj storiti?

Strinjam se z ugotovitvijo, da je v majhni občini delovanje društev zelo pomembno. Majhni kraji namreč ne premorejo profesionalnih športnih klubov, gasilskih brigad, turističnih organizacij in podobno.

Veseli me, da imamo na Blokah kar nekaj društev, ki delujejo odlično. Po mojem mnenju je odločilnega pomena za uspešno delovanje društva prava kadrovska zasedba. Tako kot za uspešnim podjetjem, občino ali zavodom običajno stoji uspešen in sposoben kader, tako tudi društvo potrebuje dobro vodenje. In prav tu je iskati rešitve za tista društva, ki delujejo malo manj uspešno. Potrebno je poiskati ljudi, ki bodo imeli voljo in sposobnost, da se nekaj premakne. Poleg sposobnosti pa je potreben tudi čas. Na Blokah pa je na žalost omejeno število ljudi, ki izpolnjujejo vse navedene pogoje. Zato so tisti ljudje, ki znajo, zmorejo in hočejo, vključeni v številne organizacije in društva, kar na koncu pripelje do preobremenjenosti in do slabega dela.

Na občini Bloke si bomo tudi v bodoče prizadevali ohraniti dobre odnose z vsemi društvi. Še naprej bomo finančno in organizacijsko podpirali vse, ki bodo z dobrim delom to pomoč upravičili.

Velik korak nazaj smo doživeli lani, ko so nam izpadle tradicionalne kmečke igre. Pričakovali smo, da se bodo te igre razvile v sodobno turistično prireditve. Pogoj za to je, da bi strnili vrste in sicer vsi, ki nam ni vseeno, kako se bo v bodoče razvijala ta panoga. Vsekakor pa bi nosilec te prireditve moralo ostati Turistično društvo ob sodelovanju gostincev. Žal je ravno tu prišlo do kratkega stika, saj nikakor ni bilo možno doseči ustreznega dogovora.

Na občini Bloke nam ni vseeno, kaj bo s to prireditvijo. Osebo sem si in si bom še prizadeval, da to prireditev oživimo. Verjamem, da nam bo to uspelo.

*Pogovarjal se je Stane Korenjek*

*Policija*

## Organizacija javnih

Obveščamo vas, da je s 06. 01. 2003 pričel veljati Zakon o javnih zbiranjih. Zaradi lažjega razumevanja omenjenega zakona in v izogib nepotrebnim zapletom vam podajamo nekaj najpomembnejših izvlečkov iz omenjenega zakona.

### NAVODILA ORGANIZATORJU

#### JAVNIH SHODOV IN PRIREDITEV

Javni shod oz. javna prireditev je vsako organizirano zbiranje ljudi na prostem ali v zaprtem prostoru, ki ima določenega organizatorja ter vnapij določen program, udeležba pa je brezplačna ali pod določenimi pogoji dovoljena vsakomur.

Javni shod (v nadaljevanju shod) se organizira z namenom izražanja mnenj in stališč o vprašanih javnega pomena ali skupnega pomena (ki zadevajo le udeležence).

Javna prireditev (v nadaljevanju prireditev) se izvaja z namenom izvajanja kulturne, športne, zabavne, izobraževalne, verske ali druge aktivnosti.

### DOLŽNOST PRIJAVE ALI PRIDOBITVE DOVOLJENJA

Shod oz. prireditev mora organizator prijaviti pristojni policijski postaji (ali pol. pisarni), na območju katere se organizira shod in sicer najmanj 3 dni pred dnevom shoda, prireditev pa najmanj 5 dni pred dnevom prireditve.

Če je za shod oz. prireditev potrebno dovoljenje, mora organizator podati prošnjo pri upravni enoti, na območju katere se organizira shod oz. prireditev najmanj 7 dni pred dnevom shoda oz. prireditve, če poseben zakon ne določa drugače.

Za izdajo dovoljenja za prireditev na cesti mora organizator prošnjo podati najmanj 30 (trideset) dni pred dnevom prireditve pri pristojni upravni enoti, oz. MNZ, če prireditev poteka na cesti z območja dveh ali več upravnih enot.

### SHODI IN PRIREDITVE, ZA KATERE JE POTREBNO DOVOLJENJE

- shodi in prireditve, če je organizator tujec oz. tuja pravna oseba
- shodi in prireditve na cesti (vozišče, površina za pešce in kolesarje na cestišču, parkirišče, priključki na cesto, ...)
- prireditve, kjer obstaja nevarnost utožitve (če je prireditveni prostor na vodi, v vodi in nad vodo pa tudi ob vodi)
- prireditve z zbiranjem živali
- mednarodne športne prireditve
- članska tekmovanja v prvi



## svetuje shodov in prireditiv

državni ligi v kolektivnih športih

- prireditve, na katerih se uporablja odprt ogenj
- prireditve, na katerih se uporabljajo predmeti, zaradi katerih je lahko ogroženo življenje ali zdravje ljudi oz. premoženje (npr. uporaba pirotehničnih izdelkov)
- prireditve, na katerih se uporabljajo naprave, zaradi katerih je lahko ogroženo življenje ali zdravje ljudi oz. premoženje (uporaba vozil, uporaba zrakoplovov, uporaba naprav za zabavo – vrtiljaki, zabavišni vlaki, uporaba drugih naprav, kot so večji začasni objekti – odri, tribune, kulise, šotori itd)
- prireditve, na katerih se pričakuje več kot 3000 udeležencev

### SHODI IN PRIREDITVE, KI JIH JE POTREBNO PRIJAVITI

Shod oz. prireditev, za katero ni potrebno dovoljenje, je treba prijaviti.

Obveznost prijave ni potrebna, če prireditev organizirajo:

- študenti, dijaki in učenci v mejah hišnega reda v šolskih prostorih
- državni organi, lokalne skupnosti, politične stranke, sindikati, verske skupnosti, društva ter druge organizacije v zvezi svoje dejavnosti, v svojih poslovnih prostorih, ki so namenjeni za opravljanje te dejavnosti
- gospodarske družbe in samostojni podjetniki posamezniki v okviru opravljanja svoje registrirane dejavnosti v svojih poslovnih prostorih, ki so namenjeni za opravljanje te dejavnosti

### DRUGE DOLŽNOSTI ORGANIZATORJA

- Organizator mora shod oz. prireditev organizirati tako, da bo poskrbljeno za red, da ne bosta ogrožena življenje in zdravje udeležencev ali drugih oseb oz. premoženje, da ne bo ogrožen javni promet in da ne bo nedopustno obremenjeno okolje.

- Organizator mora določiti vodjo, ki je lahko oseba, ki je stara najmanj 18 let in ima ustrezne psihofizične sposobnosti za opravljanje nalog vodje.
- Glede na značaj shoda oz. prireditve in pričakovano število udeležencev mora organizator za zagotavljanje reda na prireditvenem prostoru zagotoviti rediteljsko službo.
- Če poseben predpis za posamezne vrste prireditve postavlja tudi druge zahteve, mora organizator izpolniti tudi te zahteve.

Organizator mora izpolniti pogoje, ki so dostopni na spletnem portalu e-uprave (<http://euprava.gov.si>).

*Lidija Jurkovič, vodja policijskega okoliša*

## Referenduma o vsotopu v EU in NATO

Dne 23. marca smo tudi na Blokah glasovali o pridružitvi Evropski uniji in vojaškemu paktu Natu. Rezultati so v naši občini še nekoliko boljši kot na državni ravni. Pri nas je na volišča prišlo 65% volivcev. Za pristop v EU se je izreklo 92% glasovalcev. Pristop v vojaško zvezo Nato pa je

podprlo 75, 4 % volivcev. Oba predloga so najbolj podprli na volišču pri Sv. Trojici, kjer je bilo 97% za EU in 86, 2 % za Nato. Najbolj nezaupljivi do obeh predlogov pa so bili na volišču Studenec, kjer je bil rezultat za EU 85, 3 % in za Nato 67, 5 %.

## Kratke novice

### CESTA RAVNE – OBČINSKA MEJA.



Na bloški občini načrtujejo, da bi letošnja vlaganja v cestno infrastrukturo izvršili že v prvi polovici leta. Tako se že izvajajo zemeljska dela na odseku Ravne – občinska meja. Kot nam je povedal Stane Jakopin, ki s strani občine vodi gradbena dela, bodo nato nadaljevali na odseku Ravnik – Štorovo – Zavrh. Načrtujejo tudi urediti cesto Veliki Vrh – Hudi Vrh. Če bo šlo vse po sreči, bodo lahko prišli asfalterji že v maju ali juniju.

### POKAL ZA NAJ ŽREBČARJA.



Društvo rejcev žrebcev Slovenije je v marcu imelo svoj občni zbor, kjer so pregledali rezultate dela. Posebna komisija je podelila tudi pokal za naj žrebčarja za leto 2002. Ocenjevalna komisija je upoštevala predvsem vzdrževanje in oskrbo žrebcev, šolanje, število pripustov i.t.d. Pokal in laskavi naslov je dobil Ivan Lah z Gline. Pravi, da mu je nagrada še večja vzpodbuda za delo vnaprej. Čestitamo.

### ŽEGNANJE KONJ.

Bloško konjerejsko društvo bo na jurjevo organiziralo blagoslov konj. To bo 27. aprila ob 11h pri cerkvi sv. Petra na Studencu. Rejci konj, vabljeni!

## Obvestilo imetnikom vozniških dovoljenj

Imetnike vozniških dovoljenj obveščamo, da se nahajamo v obdobju, ko se izteka desetletna veljavnost večine slovenskih vozniških dovoljenj. Deset let je precej dolga doba, zaradi česar lahko spregledamo veljavnost svojega osebenga dokumenta. Zaradi nevšečnosti, ki lahko nastanejo zaradi poteka veljavnosti vozniškega dovoljenja, želimo zato imetnike vozniških dovoljenj posebej opozoriti, naj bodo pozorni na datum poteka veljavnosti svojega vozniškega dovoljenja.

Veljavnost vozniškega dovoljenja lahko podaljšate ob uradnih urah na sedežu Upravne enote Cerknica, Cesta 4. maja 24, v Cerknici, kot tudi v Sprejemno informacijski pisarni Loška dolina, Cesta notranjskega odreda 2, v Starem trgu (vsak

četrtek v tednu od 8. do 12. ure).

V primeru, če imate izdano vozniško dovoljenje z omejitvami iz zdravstvenih razlogov (vozniško dovoljenja je namreč vezano na veljavnost zdravniškega spričevala!), morate k vlogi za podaljšanje vozniškega dovoljenja predložiti tudi novo zdravniško spričevalo.

Če želite ob podaljšanju veljavnosti zaradi obrabe hkrati tudi zamenjati vozniško dovoljenje, morate k vlogi predložiti tudi novo fotografijo v velikosti 35 x 45 mm.

Želimo vam varno vožnjo

*Upravna enota Cerknica*



# Branka in banka

Kmalu bo minilo dve leti, odkar smo v Novi vasi slovesno odprli novo poslopje Nove ljubljanske banke (vse **ново** razen Nove vasi). V nove, sodobne prostore se je preselila nekdanja agencija te ustanove iz neustreznih prostorov v zgradbi Kmetijsko gozdarske zadruga (nekdanja Modičeva hiša).

O tem smo že pisali v našem glasilu junija 2001. Vendar o tistih, ki so si najbolj prizadevali, da ta bančna stavba v Novi vasi stoji, ni bilo dosti napisanega. Zato sva se z urednikom odločila, da v tej številki spomnimo Bločane na eno od tistih, ki je leta gojila željo po boljših pogojih za delo in boljših prostorih ter da obudimo spomine z ne-

Tako lepo je tam gori!»

Spomin ji je nato segel nazaj, na delo, ki ga je na Blokah z ljubeznijo opravljala v nemogočih prostorih.

»Večkrat je ob močnejšem deževju v naše prostore vdrla voda. Dostikrat smo zlivale vodo iz čevljev in prekladale dokumente na višje police, da jih ni dosegla voda. Ko je nekoč strela udarila v lipo pred Dominovo gostilno, je to sprožilo alarmni sistem in ga dva dni ni bilo mogoče utišati. Kljub vsemu sem bila vesela, saj so nadrejeni uvideli, da na sestankih in kolegijih ne »jamramo« kar tako in je nato kmalu padla odločitev, da se v Novi vasi poišče ustreznejše prostore ali zgradi novo



Branko najbrž poznate. Pa ste vedeli, da je tudi lovka?

davno »šefico« – po novem s »cvetočo frišno« upokojenko – Branko Palčič.

Vesela naju je prijazno sprejela zvečer pred prvim pomladnim dnevom na svojem domu v Starem trgu. V prijetnem in sproščenem klepetu je povedala marsikaj, seveda ne vsega. Banka mora namreč dosti stvari ohraniti v tajnosti. Nekateri pravijo, da je banka kot partizan – nič ne veš, s katere strani te bo.

No, zgovorna Branka je povedala, da je v službo na Bloke prišla iz poslovalnice v Starem trgu pred dobrimi desetimi leti.

»Jokala sem takrat,« je rekla.

»Vendar sem se kmalu živela med Bločani, oni pa ne z mano. No, po dveh letih so me vzeli za svojo in mi je kar dolgčas po Blokah. K sreči sem član bloške lovske bratovščine. Lovci se večkrat srečamo, tudi lovske trofeje me spominjajo na Bloke, saj jih je večina od tam.«

Tu se je malo zamislila in pripomnila:

»Če bi bila ta moja hiša na kolesih, bi jo takoj prestavila na Bloke, nad Nemško vas, na Kucelj.

poslopje.

Na to odločitev je vplivalo tudi naše poslovanje. Ko sem prišla na Bloke, je bilo pri tej agenciji odprtih 83 tekočih računov, zdaj jih je preko 2000. Komitenti niso samo Bločani, ampak so tudi iz sosednjih občin, nekaj jih je celo iz Postojne in Ljubljane. Temu primerno se je povečal tudi kapital na depozitih. Tako je sedaj v Novi vasi poslovalnica, ki posluje neposredno s centralo, prej je bila tu le agencija. Tudi ni več najmanjša med poslovalnicami NLB. Vse to nam je uspelo s trdim delom in vztrajnostjo.

V novih tržnih in finančnih razmerah je treba bančne storitve tržiti, saj je konkurenca močna. Da je poslovanje uspešno, mora za bančne delavce veljati osnovno načelo: Stranka je za banko kralj,« je zaključila Branka.

Še dosti drugega smo razdrli, vendar ura je bila že pozna, ko sva se z urednikom od Branke poslovila z željo, da bi še dolgo uživala pokojnino (zakaj pa ne, saj je še kot »roža«) in da še dostikrat pride na Bloke, čeprav nima hiše na kolesih.

France Škrabec

Pokojni profesor Drago Ulaga, starosta slovenskega športa, je znal ob vsaki priložnosti poučarjati in prepričevati: hoja, hitra hoja in še enkrat hoja. Iz znanstvenega pristopa do življenja je vedel, da je eden najpomembnejših temeljev zdravega in polnega življenja, še zlasti v poznejših letih, intenzivno gibanje v naravi. Ne lenobni sprehod, ampak aktivnost in napor, ki ti napolni in razširi pljuča, razgiba mišice in sklepe ter požene kri po žilah, pomeni tisti naboj, ki ga za zdravje potrebuje vsak človek.

Seveda pa smo tu precej odvisni od vremena in zima je običajno manj primerna za tovrstne aktivnosti, vendar ne letošnja, ki je bila naravnost idealna. Težko je verjeti, da se bo v prihodnje še ponovila, posebej, če se spomnimo kilavega vremena zadnjih desetih let. Tri mesece idealnega vremena in snega pa bi moralo zadostovati, da prežene iz zapečka tudi največje zaspance in jih postavi v čudoviti svet bloških prostranstev, ki za mnoge, tudi Bločane, ostajajo popolnoma neraziskano področje.

Že pred tremi desetletji smo se tega nekoč zavedli. Začeli smo postavljati smučarske vlečnice in s tem pritegnili na sneg kar veliko ljudi. Imeli smo tudi mnogo idej in načrtov, ki pa jih predvsem zaradi podnebnih sprememb nismo uspeli nikoli uresničiti. In če danes pogledamo nazaj, mogoče to niti ni taka tragedija, saj Bloke kljub dolgi smučarski tradiciji nikoli ne bi mogle uspešno konkurirati ostalim smučarskim središčem. Lepo bi sicer bilo imeti urejeno smučišče z vsemi napravami, kjer bi se mladež učila prvih smučarskih veščin, vendar pa bomo Bločani na pravo smučarijo vedno prisiljeni odhajati drugam. Imeli pa smo teke.

Bilo je obdobje množičnih aktivnosti. Ob dobrih pogojih nam ni bilo težko spraviti na tekaško

## Delovanje na o

Kmetijska svetovalna služba s sedežem v Cerknici deluje v okviru Kmetijsko-gozdarskega zavoda Ljubljana in opravlja delo tudi na območju občine Bloke.

Do sedaj je bilo določeno delovno mesto kmetijskega svetovalca za področje Bloške planote, ki je imel pisarno tudi v Novi vasi.

Konec lanske jeseni pa se je razširila novica, da se delovno mesto kmetijskega svetovalca za področje Blok ukinja.

Kmetje in občani Blok smo bili neprijetno presenečeni in ogorčeni. Po razgovorih župana in predstavnikov območne enote Kmetijsko-gozdarske zbornice s pristojnimi na Kmetijsko-gozdarskem zavodu v Ljubljani je bila podana informacija, da se delovno mesto kmetijskega



# Zima zamujenih priložnosti

smučino dva tisoč nastopajočih.

Pa vendar. Kup dolgotrajnih priprav, ogromno fizičnega dela in denarja, težav z vremenom na dan prireditve in po nekaj urah in golažu vsega konec. Karavana je šla dalje, na drugo prizorišče in naslednje leto spet vse znova. Vmes pa nič. Logično, da smo začeli dvomiti v pravilnost takega početja. Skoraj smo uveljavili nove principe, pa so nas odrešile slabe zime.



Po dolgoletnem premoru in menjavi generacij pa je spomin na Bloške teke pred leti zopet oživel in se kaže v ponovnem organiziranju sicer skromnejših, a izredno prijetnih smučarskih tekov na Blokah. Vsa čast in hvala organizatorjem in vsem, ki pomagajo pri izvedbi te lepe prireditve, ampak učiti bi se veljalo na napakah drugih in ne na svojih, sicer običajno zmanjka časa za kaj boljšega.

Brez dvoma bodo čez čas tudi mladi organizatorji spoznali, da enkratna prireditev ni tisto, kar Bloke v športnem, turističnem in promocijskem smislu potrebujejo. Nič ni narobe s takimi teki, če predstavljajo vrhunec aktivnosti, ki bi se lahko in morale odvijati vsak zimski dan, vso zimo. Slabo pa je, če je to edini dan, ko se nekaj velikega dogaja, prej in pozneje pa prazen nič. Ne bi bil rad napak razumljen, vendar nikakor ne najdem pravega razloga za tako početje. Komu so teki pravzaprav namenjeni? Domačim športnikom?

Premalo Bločanov sodeluje na tekmovanju. Več je tistih pri organiziranju in izvedbi kot tekmovalcev na progi. Kje je podmladek, ki bi se

množično ukvarjal s tem športom?

Ali morda turističnim delavcem?

Tekmovalci, ki so se uro ali dve gnali za čim boljšim rezultatom, utrujeni in premočeni, komaj čakajo, da se za silo uredijo in najedo, potem pa čim prej domov. Redki so pripravljeni tisti dan posedati in veseljačiti po gostilnah, drugam pa itak nimajo kam iti.

Morda promociji Blok in občine?

Težko. Tekmovalci, ki si grize kolena, ne občuduje narave in ne uživa v njeni lepoti, pa tudi reklamna sporočila gredo tisti dan popolnoma mimo njega.

Kaj pa potem lahko predstavljajo taki teki?

Prav gotovo dober občutek in zadovoljstvo organizatorjev, ko vidijo, da je prireditev še enkrat uspela in se je ponovno potrdila pregovorna gostoljubnost Bločanov, od katere pa se ne da živeti. Tako se vse skupaj zapre v začaran krog, iz katerega se je težko izvleči. Po letošnjih tekih, ko so bile proge še urejene, je veliko ljudi prihajalo ob vikendih in tudi med tednom na sneg. Ne domačini, prevladovali so tujci, ki poznajo Bloke ali pa so zvedeli zanje. Polje se je spremenilo v tekmovališče, sprehajališče, progo za pasje vprege, dirkališče motornih sani, galopsko progo, prostor za vleko s padali in še kaj. Veliko ljudi je znalo izkoristiti lepo priložnost, ki se je po daljšem času ponovno ponudila. A to je šlo mimo nas. No, morda pa se je kdo izmed obiskovalcev tudi zapeljal do katere od gostiln na čaj ali kosilo, vsekakor pa se je moral znajti sam.

Ne bom filozofiral.

Nedelja, 9. marec, ob 8. uri zjutraj. Kot da bi se hotela narava poigrati z nami. Okvarjen tepalec snega žalostno sameva za sečjo. Sem in tja še štrlijo označevalne zastavice iz snega in pričajo, da se je natančno pred mesecem dni na tem prostoru nekaj dogajalo. Tišina in mir. Že čutiš pomlad, a narava še v globokem snegu. Sneg, ki ga je veter prebičal, odjuga prejšnjega dne zmehčala in zmrzal tega jutra utrdila in spremenila v tekaški poligon neverjetnih razsežnosti. Nič se ne more primerjati s tem. Drsalna tehnika in primerna oprema ti pomagajo, da razširiš krila in poletiš. Ni meja. Od Velikih Blok do Metulj, kamor se ti zahoče. Neverjeten občutek svobode, ki ga ni moč opisati. Lahko ga samo doživiš ali pa preprosto ne veš zanj. In kakšna škoda. Za vsakega, ki tega ni doživel, mi je žal. Bili pa smo samo trije. Z gotovostjo vem, da tukaj nikoli ne bomo imeli »Planice«, »Pohorja« ali »Kranjske Gore«, imamo pa Bloke, ki so morda več od tega, pa vendar ne vemo, kaj z njimi.

Taki dnevi so kot dragulj. Ni jih veliko in so dragoceni. Ne moremo pa se zanašati samo na naravo. Lepo bi bilo, da bi se našel kdo, ki bi znal povezati ljudi in institucije, ki morda vidi jo interes v tem, ki bi poskrbel za to, da bi priprava tekaških prog postala tako samoumevna kot pluzenje cest, da bi vzpostavil sistem sprotne objave in informiranja ter poskrbel za način zanesljivega financiranja takega projekta.

Ne oznake na občinskih mejah, ki obiskovalce spominjajo, da so vstopili v zibelko smučanja, ampak dejanja v tej smeri lahko naredijo, da bo starodavni smučar, ki ga krivimo za iznajdbo smuči, končno prerasel zibelko in postal smučar današnjega dne.

*Sine Radl*

## kmetijsko svetovalne službe območju občine Bloke

svetovalca ukinja zaradi zmanjševanja stroškov. Zagotovili so, da se bodo storitve za kmete na Blokah opravljale tudi v prihodnje.

Na prvi seji odbora za gospodarstvo, kmetijstvo in turizem v mesecu januarju 2003 je bila podana informacija o tej problematiki. Sprejet je bil dogovor, da se pripravi sestanek s predstavnicami kmetijske svetovalne službe Cerknica go. Milko Mele-Petrič.

V marcu 2003 je bil sestanek o delovanju kmetijsko-svetovalne službe na Blokah. Udeležila sta se ga predstavnika kmetijske svetovalne službe Cerknica Milka Mele-Petrič in Rajko Intihar, župan Jože Doles, člana občinskega odbora za gospodarstvo, kmetijstvo in turizem, zadolžena za kmetijstvo in člana območne enote Kmetijsko-gozdar-

ske zbornice Slovenije. Po uvodni razlagi g. župana o poteku dogodkov sta kmetijska svetovalca pojasnila, da sedaj delujejo na območju Kmetijsko-svetovalne službe Cerknica, ki obsega občine Bloke, Cerknica in Loška dolina, trije svetovalci.

Dve svetovalki v Cerknici (Milka Mele-Petrič in Magda Doles) in en svetovalci v Loški dolini (Rajko Intihar).

Po ukinitvi delovnega mesta kmetijskega svetovalca na Blokah bo to delo opravljal Rajko Intihar.

Kmetijski svetovalci Rajko Intihar ima uradne ure vsak petek od 10. – 12. ure v prostorih Kmetijske zadruge v Novi vasi, kamor ga lahko tudi pokličete po telefonu 01/707-16-34.

Ostale dni je dosegljiv na telefonsko številko 01/705-04-62. V primeru, da se vam ne oglasi, se klicana številka izpiše in vas bo pozneje sam poklical.

V odsotnosti ga nadomeščata Milka Mele-Petrič ali Magda Doles.

V primeru opravičenih odsotnosti so kmetijski svetovalci dosegljivi vsak dan v Cerknici na Kmetijski zadrugi, Cesta 4. maja 50.

Lahko se zglasite osebno, pokličete po telefonu 01/709-70-40, ali po e-mailu: kss.cerknica@lj.gzs.si.

Za ostale naloge kot so npr. intervencije, razpisi idr. bo organizirana pomoč kmetom tudi v Novi vasi po objavljenih časovnih razporedih.

Predstavniki občine Bloke in člani območne enote Kmetijsko-gozdarske zbornice Slovenije se bomo še naprej trudili za ponovno vzpostavitev delovnega mesta kmetijskega svetovalca na Blokah.

*Marija Žgajnar*



# Vstopanje Slovenije v EU

PREDPRISTOPNA POGAJANJA MED SLOVENIJO IN EU SO KONČANA IN VKLJUČITEV SLOVENIJE V EU SE BO ZGODILA 1. MAJA 2004 IN DO TAKRAT NAS KOT DRŽAVO ČAKA ŠE VELIKO DELA.

V Sloveniji je 23. marca 2003 potekal referendum o članstvu v EU. Referendum za EU je bil izglasovan pozitivno, sedaj pa sledi še potrditev v državnem zboru. Torej, kar pestro politično dogajanje bo v prihodnjih mesecih. In kje so Bloke in naše gospodarstvo v bodoči EU?

Odgovor je odvisen od naših današnjih vlaganj v izobraževanje in posledično kadrovskih potencialov, ki jih bomo imeli v prihodnje na Blokah. Medtem ko v EU želi postati do leta 2010 najmočnejša gospodarska sila na svetu in bodo vso prednost posvetili izobraževanju, se tudi Bloke prebujajo. Infrastruktura, ki je seveda predpogoj razvoja območja, je že v veliki meri napredovala in tudi mladi rod BOŠ-evcev kaže, da mu ni vseeno, kaj bo z Blokami v prihodnosti. Razvoj Blok je odvisen od ljudi, od njihovega zavzemanja za prihodnost in tudi kulturna dejavnost bloških študentov je za pozdraviti.

Skladen razvoj je razvoj, kjer so možnosti vseh enake. Sredstva, tako nepovratna kot iz različnih skladov, pa naj bi dobivali vsi, ne glede na njihove različne poglede. Samo tako lahko pričakujemo skladen razvoj.

Po vstopu Slovenije v EU lahko na kmetijskem področju pričakujemo spremembe na bolje in tudi na slabše, glede na panogo. Boljše čase lahko pričakujejo tisti, ki prirejajo goveje meso, slabše pa tisti, ki se ukvarjajo s prašičerejo in perutninarstvom (nobena od panog ni vključena v shemo neposrednih plačil).

Po vstopu v EU bodo višja tudi sredstva za strukturne ukrepe in razvoj podeželja in del teh podpor se bo neposredno odrazil tudi v dohodku v kmetijstvu. Navsezadnje je važen podatek, da je več kot 50% proračuna EU namenjen kmetijstvu in ukrepom na tem področju.

Razvoj področja je odvisen od znanja, od potencialov, ki so nosilci razvoja. V razvitem svetu se tega zavedajo in tisti, ki so pred desetletji vlagali

v to, danes žanjejo uspehe.

Tako je tudi pri podjetjih, ki bodo z vstopom Slovenije v EU prišli v enotni notranji trg, kjer je boj za prevlado na trgu neusmiljen. Naslednje leto spomladi ne bo več carin, mobilnost kapitala bo velika in tudi naši potrošniški nakupi v Avstriji, Italiji, Madžarski bodo bolj sproščeni, saj omejitve ne bo več.

Zaradi globalizacije in razmer na trgu prihaja do strateških povezovanj med podjetji in tudi na Blokah ne bomo mogli mimo tega.

Tako ne morem tudi mimo TNI (tuje neposredne investicije), ki so lahko za področje, kot so Bloke, zelo učinkovite. Prinesejo nov kapital, tehnologijo in znanje, domačinom pa nova delovna mesta, izobraževanje in izpopolnjevanje.

Bojazen, ki je v delu slovenske javnosti prisotna, da bodo v Sloveniji vse pokupili tujci, je odveč, kajti če pride tujec, s seboj pripelje tudi kapital, posledica tega pa je razvoj krajev. Taki primeri oživitve v Sloveniji so znani, eden od teh je Bela krajina.

Internacionalizacija je sestavni del politike konkurence. Brez rasti ni razvoja, brez razvoja pa ni obstoja.

Seveda mora lokalna skupnost pri tem pokazati fleksibilnost in nuditi ugodne možnosti, da privabi morebitne investitorje. Kar nekaj takih možnosti se kaže tudi na Blokah in upam, da bo do uresničitve tudi kmalu prišlo. Razvoj Blok v prihodnosti je v veliki meri odvisen od naših današnjih vlaganj v razvoj naših otrok. Investirajmo v naše otroke in s tem tudi v razvoj. Brez znanja in kulture ni obstoja ne naroda ne Blok. Naši otroci bodo v prihodnosti odločali o naši usodi, zato jim zagotovimo ustrezne pogoje. Tudi v OŠ Toneta Šraja – Aljoše se tega zavedajo in v mesecu februarju so pričeli z dodatnim izobraževanjem tujih jezikov, za začetek z nemščino.

*Jože Lavrič Cascio*

Milena

## Spomi

MED BLOČANI, KI ŽIVIMO PO SVETU, GRE POSEBNO MESTO GOTOVO GE. MILENI USENIK. V MLADOSTI SE JE AKTIVNO UKVARJALA Z VRHUNSKIM ŠPORTOM TE SODELOVALA NA OLIMPIJSKIH IGRAH V MELBURNU IN RIMU. KASNEJE JE DIPLOMIRALA NA FAKULTETI ZA ŠPORT. TODA TO JI NI BILO DOVOLJ. PRISLUHNILA JE SVOJI NOTRANJOSTI IN DOŠTUDIRALA NA LIKOVNI AKADEMII. S SLIKARSTVOM SE ŠE DANES UKVARJA. PROSILI SMO JO, DA JE NAPISALA NEKAJ SPOMINOV O SVOJEM BOGATEM ŽIVLJENJU.

Sprašujete me, kako sem živela, kaj počela v svojem življenju? Kje naj začnem? Jasno začela bom na Blokah, Pod Velikim Vrhom, v rojstnem kraju, kamor se vedno rada vracam, saj me brat Janez, žena Slava in nečaka prijazno sprejmejo. Celo bloška pokrajina mi z modrino šepeta nekdanje zgodbe. Še posebej ko pogledam proti Fari in s pogledom kličem drago mamo in sestro Erno, naj se vrneta domov. Čakam ju, poslušam, naprežam oči in si dopovedujem, da sta se le začasno nekam skrili. Moj Bog, koliko dragih se je že poslovilo, jaz pa čakam doma, stopam po poribanih deskah in se sklanjam čez ograjo mustovža kot nekoč, kot smo s sestrama Majdo in Erno iz varne razdalje prisluškovali življenju spodaj v gostilni in trgovini.

Toda kaj je varna razdalja? Dobro, mama, vsi so jo klicali Mici, in ata Ivan sta Majdo, Erno in mene držala v skrbnih rokah. Bila sta pridna gospodarja in skrbna starša. Toda naj sta si še tako prizadevala, nista mogla preprečiti škrlatinke, ki je pogubila sestro Majdo. Kako mrzlo je bilo tiste dni, kako čudno so dišale rože v pustem svetu in napovedovale, da gre nekaj narobe. Pravijo, da se takšne stvari ne dotaknejo otrok. Po mojem nimajo prav, saj otroci ne morejo z otroštvom odpraviti dvomov. Torej se jim ne da prikriti to, kar se dogaja na cesti ali za obronki gozdov, ko začne vojna svoj smrtonosni ples.

Morda tistega dne nisem bila pripravljena, ko se je ata bril, jaz pa opazovala britev, ki je mehko drsela skozi belo peno. Še tega nisem opazila, da je v naglici naredil vsako potezo. Nič dramatičnega se ni zgodilo, dokler se niso italijanski vojaki eden za drugim prerinili v sobo. Nato je padlo nekaj trdih besed, ki so obvisle v zraku kot sled za očetom, ko je odhajal s soldatesko. Spominjam se, kako nas je potem obvladala tihota, kako se je plazila med nami, dokler je ni odplaval naš jok. Kaj jok, kriki, porojeni v bolečini. Poletno popoldne nam je prineslo vest o pomorjenih talcih, med katerimi je bil tudi naš ata. Zakaj? Tega nismo mogli razumeti, naš komaj rojeni bratec Jani pa nas je prestrašeno gledal, kot da je hotel reči, zdaj smo ostali sami v vojni vihri.



Gradimo novo evropo – tudi Bločani bomo del tega mozaika



Usenik

# njanje



Milena je v suvanju krogle zablestela kot meteor. Že leta 1956 se je udeležila olimpiade v Melbournu (Jugoslavijo je zastopalo le pet atletov) ter zasedla deveto mesto.

Naslednje leto so pripeljali v našo (Učjanovo) gostilno šolske klopi, vendar je šola tako hitro odšla, kot je prišla. V senci grozečih spopadov tudi ni bilo pričakovati kaj drugega. Bili so mrki časi, zato so sorodniki v Ljubljani poskrbeli za Erno in zame, mama pa je z malim Janijem vztrajala na Blokah dokonca vojne. Živela sta daleč proč, nekje za modro silhueto Krima, v kateri so se pogosto izgubljali moji pogledi in solze. Sem mar vedela, da se nikoli več ne bom za stalno vrnila na Bloke?

Toda potem je nekega dne prišlo, kar smo tako željno pričakovali. Ljudje so prešerno slavili mir in zmago in majsko nebo se je spet na široko odprlo. Bilo je tako modro, da se je vse tisto, kar je med vojno stokrat in stokrat pljusnilo čez rob, umaknilo novemu življenju. Vsi so se razživeli, četudi so bile možnosti za preživetje skromne. Še danes vidim, kako sta teti Mila in Mimi zaskrbljeni pogrinjali mizo. Ni jima bilo lahko, vendar sta kljub temu naredili vse, da smo otroci lahko mirno kramljali o nebesih, ki se bodo nekega dne odprla na zemlji.

Saj ne vem, kdaj je nastopil trenutek, ko so se mi odprla vrata v življenje. Vem samo to, da sem si najprej razvezala diha v telovadnem društvu Narodni dom. Tam sem našla tisti deleček spodbude, ki mi je iz dneva v dan kazal več prilžnosti v športu. To je bilo vsekakor čudovito, vendar samo dotlej, dokler se v šoli niso pokazale razpoke. Sledila so svarila, da je čas za učenje, ne pa za vrtenje na bradlji in opazke: »Veš, ne moreš hkrati ustreči dvema stranema«. Zato sem pustila šport. A ne za dolgo. Po končani gimnaziji sem

se vpisala v Višjo šolo za telesno vzgojo in zamenjala telovadbo z lahkoatletsko disciplino suvanja krogle. Tako je s pomočjo trenerja dr. Šturma postala dokončno razpoznavna moja želja, da bi se športno udeleževala.

*Športni in umetniški dosežki so navedeni na strani 24.*

V tisti zagretosti je šlo vse hitro. Že v prvem letu sem se včlanila v lahkoatletski klub Odred, postavila državni rekord in postala članica takratne jugoslovanske državne reprezentance. Kajpak me je hitri vzpon še dodatno priganjal k treniranju in študiranju, napredek pri suvanju krogle pa mi je omogočil, da sem doživela, česar si vsakdo ni mogel privoščiti v petdesetih letih. Kajti vsakič, ko sem odšla na tekmovanje v tujino, sem si lahko ogledala kraje, o katerih je le malokdo sanjal. Lahko bi celo rekla, svet se je spremenil v otipljiv čudež poln glasnih besed in živopisnih podob. Še posebej vznemirljivo je bilo potovanje na olimpijado v Melbourne 1956. Si lahko zamislite, kakšne vtise so zapustili prelet preko severnega tečaja, postanki na Aljaski, Havajih, Fidžiju, Darwinu, Singapuru in Bankongu?

Bilo je nepozabno, še posebej med snidenjem športnikov na otvoritvi iger in na zaključni olimpijski prireditvi. Prišli smo tako rekoč od vsepovsod, se pomešali v razigrano družino, v združbo neustavljivih veseljakov, ki so na tekmovališčih dali vse od sebe. Ja, tudi naporna so bila tekmovanja. Velikokrat so trkala na vest in

izzivi. Najprej sem tipala v Robovi slikarski šoli, nato na ljubljanski Akademiji za likovno umetnost, kjer sem diplomirala leta 1965. Bilo je zelo zanimivo, saj sem vzporedno dokončala Visoko šolo za telesno vzgojo in končno sklenila študijsko obdobje na slikarski specialki pri prof. Gabrijelu Stupici (1968). Ne bom se hvalila, da sem že takrat dozorela v ustvarjalno osebnost. Sem si pa organizirala svojo pot in si na ta način postopoma odprla vrata v svet umetnosti. Pravzaprav me je vse šele čakalo, ko sem na eni strani poizkušala zajeti in izraziti svoje slikarsko hotenje, po drugi pa reševati eksistenčna vprašanja.

Na tistem nepredvidljivem prehodu iz šole v življenje sva s prijateljem in sedanjim možem Emerikom našla kar pametno rešitev. Odpravila sva se v Istro, kjer sva kaj kmalu spoznala, zakaj toliko slikarjev želi delati v sredozemskem ambientu. No, skratka, potrebovala sem nekaj svetlih in toplih tonov, nekaj vijugastih ritmov, ki sem jih opazila v nasadih oljk. Za slikarski »gambit« je bilo to nujno potrebno, zato si nisem gnala k srcu, če me je kdo vprašal, ali še mislim na Bloke. Seveda sem mislila, toda na svoj slikarski način, ki mi je dopuščal, da sem s kančkom notranjske zadržane modrine okrepila moč oranžnih nanosov. In obratno. S toplimi odtiski sem še poglobila karakter hladnih barvnih odtiskov. Na ta način sem presegla kopiranje vedut ter vzpostavila avtonomno slikovno resničnost na univerzalnejši ravni. Vem, marsikdaj me je kdo vprašal, ja kje pa živite, ker je po mojih abstrahiranih slikah sklepal, da živim v oblakih. Takšno slikanje naj bi



Umetnica Milena Usenik pri delu

odgovornost. Toda če seštejem vsa doživetja, uspehe in neuspehe, ki so spremljali moje športno življenje, vidim, da bi bilo vsaj tisti čas življenja brez športa precej monotono. Le s čim bi nadomestila olimpijske igre v Rimu, balkanske igre v Carigradu, univerzijado v Parizu, evropsko prvenstvo v Stockholmu, zanimive tekme v Berlinu, Saarbrücknu, Pragi, Varšavi, na Dunaju in v Atenah, v Zagrebu in Ljubljani? Želja, da bi se ukvarjala tudi s slikarstvom, je bila, šele v povojjih, kazala je zgolj prve obrise.

Toda ko sem obesila šprinterice na klin in prenehala tekmovati, so se odločneje pokazali novi

škodilo umetnosti, utegnili bi biti plod prevelike domišljije. Toda tkivo slikarskega platna je tako gibko, da vase povzame več od ene same posesti, več od ene same lokacije, seveda pod pogojem, da vsaka prinesena stvar odstopi del svoje posebnosti novi, duhovno oblikovani celoti. Temu spoznenju sem zmerej sledila, ga dopolnjevala z nenehno pritekajočimi izkušnjami. Sliko in zemljo je namreč treba oplemenititi, da postane primerna za razrast posevkov. Ste kdaj videli mojo razstavo? Ne? Škoda, morda bi vam razkrila tisto, kar se z očmi posluša in z ušesi vidi.

*Milena Usenik*



# Ni ga tiča čez prašiča

CEL LETOŠNJI FEBRUAR STA NA BLOŠKI PLANOTI GOSPODARILA STARA ZNANCA BLOČANOV; SNEG IN MRAZ. ČEPRAV SO SE NA FEBRUARSKI MRAZ IN SNEG V ZADNJIH NEKAJ LETIH BLOČANI ŽE SKORAJ ODVADILI, SO KLJUB VSEMU TA LETOŠNJI FEBRUARSKI DAR NARAVE SPREJELI ZA SVOJEGA. TUDI NAŠTUDENEM, KAMOR SEM MED KUPI ODRINJENEGA SNEGA S CESTE IN DOMAČIH DVORIŠČ PRIŠEL BREZ POSEBNIH TEŽAV.

## Od kje je Studeno dobilo ime?

O tem sem zaman spraševal po vasi. Nekateri vaščani menijo, da menda zaradi mraza, ki ga je na Studenem le nekoliko več »doma« kot v drugih bloških vaseh. Po studencih zagotovo ne, saj jih v vasi in okoli nje sploh ni! Zato pa so si Studenci, nekje sem prebral, da so se imenovali tudi Zdenci in ti so si že leta 1912 zgradili betonsko cisterno, kamor se je stekala deževnica in je bila namenjena napajanju živine. Žeje in umazanije pa so domačine reševale kapnice. Te so si zgradili ob sleherni hiši. Veliko teh hiš že zdavnaj ni več, v njihovi neposredni bližini stojijo nove - sodobne, domala vse pa so ohranile svoje kapnice, kar tako, za vsak primer!

## CERKEV SV. JANEZA KRSTNIKA

Studeno se v učenih knjigah prvič omenja že pred nekaj stoletji, njihova cerkev sv. Janeza Krstnika nad vasjo pod Borštom pa že leta 1177. Pred 42 leti, leta 1961, če sem si prav zapomnil, je strela uničila zgornji del zvonika. Vaščani, skupaj s sosesko, kamor spadata tudi vasici Glina in Radlek, so se družno lotili obnove. Pred leti pa so na cerkvi obnovili še streho, jo odeli z novo fasado in uredili notranjost.

Takih in podobnih skupnih vaških del, v korist kraju in ljudem, se navadno lotevajo le tam, kjer velja razum, pripravljenost za delo. Teh vrlin pa

Studencem zares ne manjka.

## VSI VEDO VSE

Nekaj manj kot 40 prebivalcev šteje Studeno in verjemite mi, da pisati za Bloški korak o tako majhni vasici in njenih ljudeh, kjer vsi vedo vse in še več o svojih sosedih, ni ravno lahko delo, vendar sem ga družno z vaščani z veseljem opravil.

Le še enajst hiš šteje Studeno. Kajžarjeva in Sosedova sta prazni, Kranjčca pa se je spremenila v vikend.

Kar osem je osnovnošolcev, kar je tudi porok, da se bo življenje v vasi ohranilo in ne skoraj zamrlo, kot se je zgodilo pred desetletji, ko so mladi iz vasi odhajali po brezpotjih v dolino, nazaj pa jih ni zvabila niti asfaltirana cesta.

Ob prvem ljudskem štetju leta 1896 so v Studenem našli 56 domačinov. Največ, kar 67, jih je bilo pred sto leti, najmanj, komaj 35 pa ravno tisto leto, ko je strela treščila v zvonik.

## DRUGA NAJVIŠJE LEŽEČA VAS NA BLOKAH

Vasica Studeno leži na nadmorski višini 790 metrov. Le Benete so z 820 metri višje in so najvišje naselje na Blokah. Z enako nadmorsko višino kot Studeno se lahko pohvali le še Zavrh,

Zakraj in Strmca pa sta deset metrov nižje, Nova vas, občinsko središče, pa kar 60 metrov.

## ŽELJE PO PONOVNEM DRUŽENJU

Značilno za krajanje Studenega je bilo, da so se v poletnih večerih radi zbirali sredi vasi, pokramljali o tem in onem in morda tudi na tak način ohranjali složnost, dobre medsosedske odnose in pogoje za marsikatero pridobitev v vasi. Žal pa so ta vsakodnevna poletna večerna srečanja vaščanov že nekoliko tonila v pozabo in kot pravi Jože Avsec – Blažev, je med mladimi in nekoliko manj mladimi ponovno vzklija ideja in želja o ponovnem, vendar le nekoliko drugačnem druženju.



Jože Avsec – Blažev je pomemben poznavalec dogajanja in dela na vasi.

Nad vasjo si so namreč uredili lep športni prostor namenjen druženju in rekreaciji. Uredili so si tudi smučarski teren z vlečnico, ki je letos nudila domačinom in tudi okoličanom veliko mero zadovoljstva in zimskih radosti. Upravičeno so lahko ponosni na njihov športni park, na svoje športno društvo, ki nosi ime kraja.

## NE, ZA OBČINSKO SMETIŠČE

Da složnost vaščanov tudi nekaj velja, zgovorno pove naslednji primer. V letih, ko je bilo Studeno še pod nekdanjo cerkniško občino, so se takratni občinski veljaki in strokovnjaki odločili, da bi bil najprimernejši kraj namenjen občinskemu smetišču, prostor pod vasjo. Ne, so odločno rekli vaščani, smetišča pa ne v naš kraj! In ga zares ni bilo!

Z enako mero zagnanosti in zvedavosti so se Studenci lotili vsebinskih vprašanj, ki naj bi jih tudi v njihovo vas prinesel krajinski snežniški park.



Posebno živahno je bilo v letošnjih zimskih dneh ob brunarici, ki so jo zgradili vaščani sami.



## NAJSTAREJŠA KRAJANKA

Najstarejša na Studenem je zagotovo Zofija Lužar – Valetova mama. Že davnega leta 1940 se je priženila na Studeno z Rožančega, ene izmed številnih bloških vasic, ki so dobile ime po prvotnem prebivalcu. Tako je Hiteno dobilo ime po Hitiju, Hribarjevo po Hribarju, Jeršanovo po Jeršanu, Lahovo po Lahu, Rožanče po Rožancu itn. Pri Dolenjih se je reklo po domače hiši, kjer se je pod slamnatim krovom domačije drenjalo kar deset otrok, devet Zofijinih bratov in sestra. Trije fantje in sedem deklet je bilo. Najstarejša Francka se je rodila leta 1905, najmlajša Anica pa 24 let za njo. Od vseh desetih Dolenjih otrok žive le še tri sestre. Marija, ki sedaj živi na Rožančem, bo letos praznovala 90 letnico. Rozalija je deset let mlajša in živi v Ljubljani, Zofija – Valetova mama pa bo letos dopolnila štiriinosemdeseto! Drugega junija letos pa bo minilo natančno 63 let, ko je prišla enaindvajsetletna za »ta mlado« na Studeno.



Benjamin Modic, najmlajši Studenček v naročju najstarejše krajanke Valetove mame.

Valetova mama pravi, da ji je včasih žal, da je prišla na Studeno, kajti tu ji je bilo usojeno, da je preživela največ gorja in najtežje čase v svojem življenju. Toda že v naslednjem trenutku v isti sapi pove, da se prav na Studenem najbolje počuti v krogu svojih otrok in vnukov ter vaščanov, ki jo redno obiskujejo. Teh obiskov pa je bila še posebej vesela, ko je zaradi poškodovanega kolena večino časa preživela doma.

Kaj počne Valetova mama? V hlev k živini ne gre! Za živino poskrbijo domači, sama pa cele dneve plete nogavice zanje.

Osem desetletij in še nekaj let čez so bile noge Valetove mame menda v vasi in daljni okolici najbolj urne. Od mame se je »nalezla« nabiranja brinja po dolinah in bregih daleč od Studenega. Njena mama je obrala sleherni grm tudi tam nad Martinjakom in Bloško Polico.

«Otroci so negodovali nad mojim početjem,»

pravi Valetova mama, »vendar jih nisem poslušala. Tudi medveda, čeprav sva se že srečala, se nisem prestrašila tako močno, da naslednji dan ne bi odšla v gmajno, zdaj pa mi je koleno preprečilo sleherno namero. Želja pa je še ostala!«

Valetova mama ima kljub letom še bister spomin. Ko je leta 1940 prišla na Studeno, je bilo še kar nekaj hiš s slamo kritih, domačini pa so imeli lepo urejene domačije. Črnih kuhinj v vasi ni bilo. Pri njih so imeli tudi že zidan štedilnik, ki stoji še danes v kuhinji in dobro služi svojemu namenu. Včasih pa iz njene krušne peči, pravijo domačini, še vedno zadiši po kruhu, ki ga Valetova mama še sama speče.

## GARUPOVE KOLINE

Družina Franca Modica – Garupovega Frenka šteje skupaj z očetom kar sedem članov. Četrtega Frenkovega otroka, rodil se je septembra lani, so krstili za Benjamina in je zagotovo najmlajši krajan. Temu primerno ga tudi »cartajo«.



Franc Modic – Garupov Frenk zna vedno poskrbeti za dobro razpoloženje

Zares pa sem pozabil vprašati vaščane, če je za letošnje leto tudi kje v vasi načrtovan nov mladi Studenček.

Garupov Frenk, kot ga poznajo na Blokah, ni samo dober, spreten in spoštovan strokovnjak na svojem področju. Je hkrati tudi kmet, ki mu ekologija ni tuja, še vedno pa si poleg preobilice dela najde čas za hribolazenje in druge športe.

Domače koline zagotovo ne sodijo med športne dejavnosti, so pa zagotovo pomemben domač praznik. Kadar so pri njih koline, se v njihovi hiši zbere domala vsa vas. Tudi letos, v začetku januarja, je bilo tako. S pomočjo Govednikovega Zvoneta in domačinov, ki se dobro spoznajo na te reči, so smrt »storili« kar trije zajetni puijsi. Če sem prav slišal Frenka, je kar tri desetine gostov, povečini domačinov, pomagalo pri delu in jelu, vse do jutranjih ur. Na koncu so tudi zaplesali, kolikor so jih še držale noge po 30 ali 40 litrah



Tone Koren vedno rad priskoči na pomoč pri slehernem skupnem vaškem delu.

popitega vina.

Letošnje Garupove koline si bo zagotovo dobro zapomnila francoska pustolovka, ki se je iz rodne Francije namenila peš s konjem in mulo na daljno Kitajsko. Kdo ve, kje zdaj blodi to pogumno dekle? Studenega in Garupovih kolin zagotovo ne bo nikoli pozabila.

Koline pri Garupovih pa si je lani ogledala v celoti tudi Indijka. In kako je o tem ogledu po svoje razmišljal in ga ocenil hudomušni Frenk?

»Vidite, včasih smo mi hodili v Indijo gledat in se čudit njihovim navadam in običajem, zdaj pa oni k nam na Studeno!«

Pa naj še kdo reče, da bloške vasi, ljudi in običaje poznajo samo Bločani!

*Tone Urbas*



Smučiče nad Studenim je v veliko veselje predvsem mladim smučarjem.



## Bloke pred 70 leti

Pri listanju župnijske kronike smo naleteli tudi na ta zapis, ki je bil objavljen v časopisu Slovenec. Zanimivo pri stvari je predvsem to, da so Bloke imele takrat že turistično ponudbo. Čeprav za današnje razmere skromno, so jo prodajali kupcem po širni beli Ljubljani in drugod. Ta zapis pa naj bo vzpodbuda sedanjim gostincem, da združijo moči in pripravijo turistično ponudbo, ki bo zanimiva za sedanje goste. Pečeni globi pač ne letajo več po zraku.⇒

### *Izšel je drugi del knjige* **Loška dolina z Babnim Poljem**

Lani pred božičem je izšla obsežna zgodovinska knjiga, ki jo je napisal starotrški župnik Janez Kebe. Knjigo so 26. dec. 2002 predstavili v Kulturnem domu v Starem trgu pri Ložu: zgodovinar prof. dr. France M. Dolinar, etnolog prof. dr. Janez Bogataj in slavist prof. Jakob Müller.

V devetih poglavjih so iz župnijskih knjig status animarum, urbarjev in drugih virov zbrani podatki za 974 hiš oziroma kmetij o domačih imenih, o velikosti kmetij, o prodanih kmetijah, o gospodstvih, o rodbinah (za vsako hišo od 250 do 300 let), o statistiki prebivalstva za 200 let (število otrok na družino, število mačeh in očimov, starost matere pri prvem in zadnjem otroku), o izseljencih (zabeleženih je 1870 prebivalcev Loške doline in Babnega Polja, ki so odšli v tujino, od tega 765 v ZDA), o hišnih znamenjih (opisanih je 230 znamenj iz Loške doline in iz vasi ob Cerkniškem jezeru, ki so jih imeli gospodarji na orodju in celo na nagrobnikih), o mlinih in žagah (ob Cerkniškem jezeru in v Loški dolini se jih omenja že leta 1040), o hišnih kamnitih portalih (opisanih je 147 kamnitih portalov, najstarejši je iz leta 1788), o starih lesenih stropih (opisano je 27 stropov, najstarejši je iz leta 1804), o listinah iz petih hišnih arhivov (najstarejša listina je iz leta 1624), o redovnicah, ki so bile rojene v starotrški župniji (prva se omenja že leta 1349), o protestantizmu v Cerknici, na Blokah in Planini, o gasilstvu in požarih (zbrani so podatki o 350 požarih iz vse Slovenije), o zapisih o lovstvu iz župnijskih kronik, o nesrečah v župniji od leta 1705 do 2001. Dr. Zmaga Kumer je prispevala ljudsko pesemsko

izročilo v Loški dolini.

Za bralce Bloškega koraka bodo posebej zanimivi podatki, ki se nanašajo na naše kraje, npr. vpisane številne poroke z Blok v župnijo Stari trg od leta 1800 do 1920, sestavek Protestantizem na Blokah, opisan mlin na Blokah (prvi podatki so že iz leta 1606), opisani požari.

Dne 31. maja 1817 je bil na Rudolfovem velik požar. V ognju je umrla 53 let stara Marija Rudolf s št. 3.

Oktobra 1893 je pogorelo Sleme v župniji Sveta Trojica. Spomladi leta 1894 pa je pogorelo Stražišče v župniji Sveti Vid.

V Velikih Blokah je 27. februarja 1918 zgorelo pet hiš, pet hlevov, šest skednjev, štirje kozolci in dve kašči. Zažgali so otroci. Škode je bilo za 125.000 kron. Poginili so tudi dva vola, krava in prašič.

Avgusta 1925 je strela zažgala gospodarsko poslopje Jakobu Ponikvarju pri Sveti Trojici. Župnik Hafner je oznanil: »K nam je prišel prosit pomoči. Zaradi Boga mu pomagajmo po svojih močeh.«

Na Velikem Vrhu na Blokah je 5. oktobra leta 1955 pogorelo pet hiš in 23 gospodarskih poslopij. Bloški župnik Andrej Makovec je zapisal, da je začelo goreti ob 11. uri v Kajžarjevem skednju. »Zažgala je neka umsko prizadeta Potočanka, ki je stanovala v Kajžarjevi hiši. Pihal je močan veter in za gašenje ni bilo vode.«

Knjigo, ki obsega 660 strani velikega formata, je izdala založba Družina v Ljubljani, po znatno znižani ceni se jo dobi v župnijskem uradu Stari trg pri Ložu.

*Janez Kebe*

### S. K. BLOKE

#### Navodilo

**Dohod:** Vsi smučarji imajo znižano vožnjo na Bloke s popustno izkaznico SK Bloke, katera se dobi v gostilni avtobusne postaje proti odškodnini 1 Din. **Proga Ljubljana-Bloke:** (avtobusno podj. Pečnikar.) Izpred gostilne Češnovar, Dolenjska cesta vozi avtobus vsak dan ob 17. Ob nedeljah in praznikih vozi ob 8 zjutraj. Vožnja traja do Blok dve uri. Cena vožnje do Blok za osebo 20 Din. Večji družbi je avtobus vedno na razpolago za isto ceno za osebo.

**Proga Ljubljana-Rakek-Bloke:** (Notranjsko avtobusno podjetje.) Iz Ljubljane z železnico do Rakeka in potem z avtobusom izpred restavracije Gabrenja na Rakeku do Bloške police in potem na Bloke. Cena vožnje 7–10 Din za osebo. Ob prihodu na Bloke se morajo vsi smučarji zglasiti v pisarni SK Bloke, kjer dobe nakazila za prenočišče, prehrano in druge informacije, kakor tudi povratno izkaznico za popustno vožnjo. Vse informacije prejmete tudi pri izdajateljih popustnih izkaznic (v Ljubljani gostilna Češnovar, na Rakeku restavracija Gabrenja) in pri avtobusnih blagajnikih.

**Popustne izkaznice:** Brez popustne izkaznice SK Bloke se ne dobi znižana vožnja na avtobusih. Za dobavo prenočišča in hrane pa je treba dobiti v pisarni SK Bloke izkaznico. SK Bloke ima namreč vsa prenočišča in hrano v evidenci in z njimi poljubno razpolaga.

**Cena prehrane in prenočišč:** Abonma za dobo 5 dni z dobro hrano in udobnim prenočiščem od 32–35 Din. Hrana po želji od 20 Din naprej. Soba kurjena, s posteljo od 10–15 Din. Soba nekurjena, s posteljo od 8–10 Din. Hrana dobra, domača za več oseb od 10 Din. Prenosišča za več oseb v skupnem ležišču od 2–4 Din za osebo. Za prenočevanje mora imeti vsak smučar svojo lastno odejo.

**Skiring:** Konji za skiring so proti mali odškodnini vedno na razpolago.

**Tečaj se vrši v terminih od 6–10 dni.** Prične se z dnem, ki ga naznanijo dnevnik pod sportno rubriko in tudi vse naše vremenske poročevalnice.

**Vremenske poročevalnice,** J. Z. S. S., Gorec, v palači Kreditne banke v Ljubljani, kavarna Evropa, Tyrševa (Dunajska) cesta, Kolbe & Predalič, Šelenburgova ulica, Iv. Češnovar, gostilna, Dolenjska cesta.

**Vremenska poročila.** Klub bo dajal vsa vremenska poročila o snežnih razmerah v Blokah dvakrat na teden. Momentane izpremembe objavlja ob nedeljah in praznikih edino kavarna Evropa in J. Češnovar. Vsa vremenska poročila objavljena v časopisju, so veljavna samo za dan, ko je bilo poročilo. Za vse druge dneve klub ne jamči.

**Informacije:** Vse informacije daje SK Bloke drage volje na razpolago. Pri brzojavnih ali pismenih vprašanjih oz. naročilih se intereseanti naprošajo, da plačajo povratno brzojavko oz. prilože znamko za odgovor. Telefon naj se kliče SK Bloke.

Klub naproša vse ljubitelje smučarskega sporta, da se pri posetu domovine smučarstva točno drže navodil.



## *Iz smrti v življenje*

**M**nogokrat po radiu poslušamo ali po televiziji gledamo od daleč vojne spopade in si ustvarjamo takšno ali drugačno predstavo o teh stvareh. Ko gledamo raketiranje mest ali letalske napade, nam televizijski snemalci od daleč prikazujejo uničevanje ciljev in se malo ironično vse skupaj dozdeva kot računalniške igrice. Preprosto nas vse skupaj ne prizadene toliko in je vse skupaj bolj razumska informacija, ki globlje ne poseže. Ko pa televizijski snemalec prikaže prizorišče razdejanja, razrušena stanovanja, razmesarjena telesa, jokajoče obraze in vso ostalo tragedijo od blizu, nas mora globoko v srce pretresti ne glede na to, na čigavi strani se to dogaja. In največkrat so to najbolj nedolžne žrtve, ki izgubljajo še tisto malo, kar so imeli. In to nedolžni. Čemu? Kakšen je rezultat vsakršne vojne?



Vstajenska procesija na kamnitem mostu

Ko so trpečega Jezusa vlekli na usmrnitev na Kalvarijo, so mnogi od daleč opazovali, kot da nima to nikakršne zveze z njihovim življenjem. In to nedolžnega! In ne navadnega človeka, ampak božjega Sina. Nekoga je le prizadela Jezusova pot na Kalvarijo, žene, ki so od blizu doživljale Jezusovo Kalvarijo. In še tem je Jezus rekel: »Ne jokajte nad menoj, temveč nad seboj in nad svojimi otroki!« Ni jim dopustil, da bi se jim smilil, ampak je hotel, da se ozrejo na lastno duhovno stanje in sprejmejo njegovo nedolžno žrtev za lastno spreobrnjenje.

Na tej točki se lahko združimo s temi ženami in se vprašamo, koliko nam pomeni krščanstvo, morda zgolj neka tradicija, navada, naučenost?

Stojimo od daleč in opazujemo dogajanje Cerkve? Ali si damo priložnost, da bi globlje vstopili v skrivnost krščanske vere in dojeli, da je Bog to storil zate in zame? Ali veš, da bi se dal pribiti na križ tudi samo zate, če bi bil samo ti potreben odrešenja?

Logike trpljenja in križa se ne da razumsko razlagati, ampak ti mora vstopiti v srce, ne gledati od daleč v zgodovino, ampak doživljati od blizu v srcu. Že na tem svetu je potrebno sestopiti iz brezna smrti v vstajenje življenja.

Bistvena vsebina velikonočnega praznika je proslavljanje Je-

zusove zmage nad grehom in smrtjo, proslavljanje zmage življenja! Čutimo, kako v nas poteka nenehen boj med tistim, kar je ustvarjeno za večnost in tistim, kar je v človeku umrljivo. To je notranji boj, strah pred smrtjo in pred skrivnostjo Jezusove obljube življenja po smrti v večnosti. Ta razpetost preveva nas osebno, našo deželo, našo, kljub vsemu, še vedno krščansko Evropo.

V prvih krščanskih časih je bila velika noč edini praznik, ko so kristjani praznovali Kristusovo vstajenje nad smrtjo. Kasneje so se razvili še ostali prazniki, ki so spominjali na določene dogodke iz Jezusovega življenja. Ostaja pa velika noč največji krščanski praznik, ker je najbolj sporočilen.

Zato Vam želim, da Kristusa in evangelija ne opazujete od daleč, da bi ostajali samo pri zunanji tradiciji in neprizadeto šli mimo temeljnih vprašanj bistva in smisla človekovega življenja, ampak od blizu v srcu prisluhnite bolečini njegovega trpljenja, ki še danes odmeva v svetu in kliče človeka, naj »za božjo voljo« vendarle sprejme njegovo odrešilno roko, ki iz smrti zemeljskega življenja vodi v posmrtno življenje!

Vsem Vam želim blagoslovljene velikonočne praznike!

---

*Lojze Hostnik, župnik*

---





# Tesarstvo in Stane s Slemena

**T**esarstva obrt je ena izmed najstarejših obrti, ki so povezane z gradnjo človeškega bivališča in gospodarskih objektov (kozolci, skednji, pragovi pri tirih, ostrešja ...). Že od srednjega veka naprej lahko sledimo razvoju te obrti. Izrazi za orodja in postopke se razlikujejo od pokrajine do pokrajine. Tesarski poklic je bil zelo cenjen in tesarji so imeli svoja cehovska združenja. V grbu je bila sekira, ki je njihovo osnovno in najpomembnejše orodje.

Med nami pa še živi gospoda Stane Kraševca iz Slemena, ki je v mladih letih spretno vihtel s plankačo. Z veseljem je z nami obujal svoje spomine na tesarske izkušnje. Kot nam je povedal, je moral dober tesar dobro poznati les, njegovo rast in ustroj. »Smreko sem samo pogledal in sem vedel, koliko bo dala!« je dejal. Tesarstva se je učil na Koroškem, kamor sta s sosedom odšla, ko je bil star štirinajst let. Večinoma je delal po okoliških gozdovih, včasih pa tudi na Dolenjskem, Štajerskem in Koroškem. Podiranje dreves in tesanje se je začelo pozimi in je trajalo do pozne pomladi. V tem obdobju je bil les najbolj kvaliteten, pa tudi sušil se ni tako hitro. Če je bil les suh, je bilo delo težje in počasnejše. Obtesana površina pa ni bila tako lepo gladka. Ko so drevo podrli, so ga obsekali razrezali in če je bilo pravnje tudi obtesali. Za tesanje so uporabljali sekiro imenovano plenkača. Posebnost plenkače je podaljšan sekalni del (dolg približno 20 cm).

Tako je vihtel plenkačo naš sogovornik v mladih letih. ⇨



Stane Kraševca ob nostalgичnem spominjanju na čas, ko je pela plenkača.

Da so hloed obtesali čimbolj naravnost, so tesarji uporabljali vrstico imenovano žnora. Žnoro so napeli preko napenjalne kljuke vzdolž hloeda in tesali ob njej. Da je bil tram v celoti obdelan, je tesar žnoro za vsako stran napel in obtesal. Ponekod so žnore prevlekli z barvo, ki so jo odtisnili na površino hloeda. En tesar je na dan stesal do tri kubične metre lesa. Obtesan les so uporabili za gradnjo kozolcev, skednjeve in cimprov. Še največkrat pa so ga prodali naprej. Včasih je kakšen trgovec kupil celo gozdno parcelo in kompletno delo sečnje, tesanja in spravila lesa oddal skupini delavcev. Takrat so spali v kakšni šupi ali pa na bližnjem sked-



nju ali kozolcu. Kuhali so si sami zato jih je vedno spremljal bakren kotliček in ponvica za zabelo. V gozdu se je tako navadil kuhati kar mu še danes prav pride, ker živi sam. Ko mu je pred leti močno zbolela žena so jo dali iz bolnice. »Vzel sem jo domov in ker sem dobro skrbel zanjo, pa sem jo obvarval še za skoraj dve leti,« z nasmehom pripomni.

G. Kraševca je odraščal v številni družini (dvanajst otrok) in vsakršen zaslužek je prišel prav. Poleg tesarstva se je naučil še zidanja, kritja streh s slamo in izdelovanja suhe robe. Vendar pa je bilo tesarjevo plačilo do trikrat višje kot od drugih delavcev. Tesanje je bilo težko fizično delo. Pri grajenju lesenih objektov in ostrešij pa je bilo delo zelo zahtevno in natančno saj je le ta moral kljubovati vsem vremenskim pogojem. Pa še malo okrasiti ga je bilo potrebno.

Druga svetovna vojna je posegla tudi na Bloke in med italijansko ofenzivo je bil naš sogovornik odpeljan v taborišče. Po vojni se je vrnil domov in nadaljeval z delom, vendar je ročno obdelavo lesa vedno bolj izpodrivala strojna, ki je bila hitrejša. To je bilo obdobje, ko je država množino izvažala les in kot je povedal g. Kraševca: »... so še frišen les prodajali v Ameriko ...«.

Tesarstvo delo je bilo zelo težavno vendar je Stane Kraševca kljub dvainosemdesetim letom še vedno prava korenina. Orodje je razdal sorodnikom in ne dela več. Rad pa se spominja tistih dni ko je obdeloval trame. »Veste tisti tram je bil lepši in bolj gladek kot pa ta s cerkularja.«

Simona Govednik



# Jernej Ponikvar

**V** preteklosti se je moralo veliko Slovencev odpraviti v svet – s trebuhom za kruhom, v želji po boljšem življenju, zaradi političnih razmer v domovini ... Mnogi med njimi so v tujini dosegli lepe uspehe in tudi časti. Gotovo je med njimi tudi kak Bločan, ki bi zato zaslužil zapis v Bloškem koraku.

Tokrat na kratko o duhovniku mons. Jerneju Ponikvarju, ki je bil po rodu Mežnarjev od Fare na Blokah. V družini je bilo devet otrok, razen njega je postal duhovnik tudi njegov brat Jakob, dve sestri pa sta bili usmiljenki (ena je delovala v Argentini).

Rodil se je pri Fari 1877, v šolo je hodil najprej v domačem kraju, nato pa nadaljeval v Ljubljani. Leta 1901 je eden od slovenskih duhovnikov, ki so že delovali med izseljenci v

Jernej Ponikvar



Cerkev Sv. Vida v Clevelandu je največja, ki so jo Slovenci zgradili izven Slovenije. Še danes se v njej zbirajo. Imajo tudi slovenskega duhovnika.

Ameriki, ob svojem obisku doma iskal slovenske dijake, ki bi bili pripravljeni študij dokončati v ZDA in se nato posvetiti delu med izseljenci. Za Ameriko se je tedaj navdušil med drugimi tudi Jernej Ponikvar. Doštudiral je v St. Paulu v Minnesoti in bil tam 1906. leta posvečen v duhovnika. Po dobrem letu uvajanja v samostojno delo je prišel za župnika k Sv. Vidu v Clevelandu.

Cleveland je tedaj bil še razmeroma mlado, a hitro rastoče industrijsko mesto. Imelo je močno slovensko izseljenško skupnost. Jernej Ponikvar je postal drugi župnik tedaj izključno slovenske župnije, ki je bila ustanovljena 1893. leta. Kljub ne prevelikim izkušnjam se je mladi župnik dobro znašel in znal povezati Slovence v dobro delujočo skupnost.

V zgodovino slovenske skupnosti v ZDA se je vpisal predvsem z dvema dejanjema. Župnija je imela svojo šolo, ki jo je ob njegovi umestitvi obiskovalo nad 1000 slovenskih otrok. Kmalu je stara lesena šola iz časov ustanovitve župnije postala premajhna, zato so v letih 1912-13 pod Ponikvarjevim vodstvom postavili novo sodobno šolsko

zgradbo z 18 učilnicami, dvorano in kapelo. Drugo veliko delo, ki ga je uspešno opravil, pa je bila gradnja nove župnijske cerkve. Stara je bila lesena in premajhna za tako veliko župnijo. Postavili so novo zidano cerkev, ki je bila tisti čas celo največja in najlepša clevelandska cerkvena stavba, še danes pa je največja slovenska cerkev v ZDA. Dograjena je bila 1931. leta. Cerkev je ostala center slovenske župnije vse do današnjih dni in clevelandski Slovenci jo svojim obiskovalcem iz starega kraja radi in ponosno pokažejo. Bloški rojaki pri tem ne pozabijo povedati, kdo jo je gradil.

V svojih prizadevanjih za Slovence v Clevelandu si je Ponikvar prizadeval zlasti za šolstvo in vzgojo, bil je dober pevec in je imel tudi dober cerkveni pevski zbor, v času velike gospodarske krize pa se je zelo angažiral tudi za reveže. Leta 1936 je za svoje delo dobil priznanje od papeža Pija XI. – dobil je imenovanje papežev hišni prelat in naziv monsinjor. Kot župnik je pri Sv. Vidu v Clevelandu deloval do smrti leta 1952.

*Pripravil: France Ivančič*



Spominska plošča Jerneju Ponikvarju v cerkvi Sv. Vida



Pogovor z Markom Samcem

## Biti mlad literat

JANUARJA JE BIL NA BLOKAH MLAD PERSPEKTIVEN PESNIK MARKO SAMEC. DOMA JE IZ MARIBORA. NA LITERARNEM VEČERU NAS JE OČARAL IN POPROSILO SMO GA, DA SPREGOVORI ŠE ZA BLOŠKI KORAK.

**Kaj ti pomeni pisanje poezije?**

Pomeni mi predvsem vredno preživljanje časa pa tudi katarzo.

**Meniš, da mora bralec ob branju neke pesmi doživljati enake občutke kot avtor besedila?**

so bolj organizirane ter bolj fleksibilne so.

**Meniš, da se bodo z vstopom v EU vrata kulturi bolj odprla, pričakuješ kakšne spremembe na književnem področju?**



»Želim si Nobelove nagrade za književnost!«

Ne, ni nujno, sploh ne. Predvsem se mora bralec zabavati ob branju, to se meni zdi smiselno. Če pa nekdo trpi ob branju, tako kot jaz, ko berem kakšno knjigo, to pa se mi ne zdi v redu. S tem ne krivim pisca, pač pa založnika, ki tako knjigo izda. Jasno je, da so okusi različni in jaz nisem kakšna absolutna avtoriteta.

**Kako se lahko mlad literat uveljavi v družbi, ki že ima izbrane svoje heroje?**

Veze in samo veze. Pa delo. Če si idiot in res ne pišeš kaj pametnega boš težko kaj objavil, četudi imaš ne vem kakšne veze. Če pa imaš željo objavljati, je jasno, da z leti dobivaš izkušnje in veze in če si dovolj diplomatski, lahko objavljaš tudi knjige.

**Glede na to, da se giblješ v študentski založbi Litera, me zanima, kakšno je tvoje mnenje o prihodnosti slovenske knjige.**

Jaz si o tem ne bi upal česar koli trditi, je pa prihodnost slovenskega leposlovja predvsem v manjših založbah, ki so neprofitni zavodi in jim je pri srcu, da izhaja leposlovje in jih ne zanima le tržni vidik, tako kot je to pri večjih založbah. In tudi

To ne vem, mislim pa, da spremembe vsekakor bojo. Težko je reči, v katero smer, naši politiki bi najraje videli, da bi knjige sploh nehale izhajati, smo pa tudi ljudje, ki se tega zavedamo in zavedamo se tudi svoje narodnosti. Nismo nacionalisti, hočemo pa ozaveščati tudi druge, da imamo svoj jezik, ki je eden redkih, ki ima dvojino, čeprav je večina ne zna uporabljati. Upam, da se bo uresničila ta varianta, da bomo postali tudi jezikovno prepoznavni, kot pišoči narod.

**Mi lahko poveš še en cilj, ki si si ga zastavil.**

Rad bi, da bi v roku nekaj let imel svoj mir in bi lahko delal to, kar hočem. Delo na založbi mi ugaja, sploh se ne zavedam da delam, lušno mi je in zdi se mi smiselno.

Glede pisanja pa bi rad ostal odprt, da ne bi pekel le kakšnih svojih kolačkov, temveč bi rad ostal odprt za nove izkušnje in načine izražanja. Želim si tudi, da bi dobil Nobelovo nagrado za književnost, pa ne samo to, temveč da bi bil tudi najmlajši, ki jo je dobil. Mislim, da je do sedaj najmlajši Camus, ki je bil star 44 let. To je moj cilj.

*Pogovarjal se je Miha Knavs*

## BOŠ v prvem polletju

No, malce več kot pol leta se boševci kažemo javnosti in od zadnjega poročanja v Bloškem koraku se je zgodilo mnogo pomembnih dogodkov za klub in Bloško planoto.

Prebili smo se skozi mline birokracije, naredili letno finančno poročilo, uspešno izpeljali kar nekaj prireditev in se spopadli z novimi težavami, ki se pojavijo takoj, ko

dejstvo, da se da kjerkoli na svetu imeti lepo, če je družba prava. Gosbili smo mladega literata Marka Samca, ki je navdušil sicer številno bolj skromno občinstvo, in s katerim smo se po končanem literarnem večeru zaklepetali še pozno v noč, saj že dolgo nismo imeli v gosteh tako zanimivega sogovorca.

Za februar se spodobi počastitev



»Kenguruji so mi jedli iz roke.«

so stare odpravljene. Tako je morda tudi prav, saj je oseba, ki nima problemov, dejansko mrtva, ker se z ničimer ne bode, prav tako je z organizacijami, saj ni napredka brez dela in novih spoznanj.

Če omenim nekaj prireditev, ki smo jih pripravili za javnost v preteklih mesecih: Januarja smo se podali v Egipt z Urošem in Alešem. Predstavila sta nam njuno enomesečno potepanje po deželi piramid ter

največjega slovenskega poeta, zato se je odpravila z Blok skupinica navdušenih pohodnikov na tradicionalni pohod na Snežnik. Snega pa letos ni bilo dovolj le na Snežniku, temveč smo ga imeli dovolj tudi na naših prostranih poljih. Končno so zadihali s polnimi pljuči Bloški teki, ki so v zadnjih letih trpeli za pomanjkanjem snega in pri izvedbi je Športnemu društvu priskočila na pomoč močna Boševa računalniško-tehnično pod-



Luka s svojo kitaro





Kulturen vzpon na Snežnik v počastitev kulturnega dne s kulturnim programom na vrhu - da razgleda do morja sploh ne omenjamo

prta ekipa. Da nas ni februarja preveč slepil samo sneg, smo povabili medse Primoža Pipana, ki nas je popeljal pod žgoče sonce Avstralije.

Ker ima vsako društvo, ki se ukvarja s kulturo, vedno kakšno železo v ognju, ki ga potegne na plano ob pravem času, smo ustanovili dramsko sekcijo, ki bo enkrat v prihodnosti predstavila svoje delo. Tega dogodka nikakor ne smete spregledati.

BOŠ je prehodil že kar nekaj poti in si pri tem strgal hlače. Pomagala mu jih je zašiti Katja Jerič, ki je or-

prihodnosti na velikem platnu.

Ker smo dobili stalne klubske prostore v OŠ, se je večina prireditev preselila od Fare v Novo vas. Prostorji so odrti vsak petek in soboto med 18. in 22. uro. Kmalu bomo poleg pikada imeli še ozvočenje ter računalnik, tako da bo vzdušje še bolj pestro.

Več kot dovolj razlogov torej, da se včlaniš v klub in prispevaš svoje znanje in sposobnosti, saj vsaka roka šteje. In glava tudi.

*Miha Knavs*



Od gumba do hlač

ganizirala šivilski tečaj. Po Blokah se zato nosi kar nekaj svežih krojev, so mi znali povedati očitvidci. Po vseh naporih je bila potrebna sprostitev, zato je bilo dvakrat organizirano smučanje v Cerknem. Avtobus je bil obakrat nabito poln.

Še vedno potekajo petkovi filmski večeri, za katere vestno skrbi Tadej. Nanj se lahko obrnete tudi s prošnjami, kaj bi radi spremljali v

## VABILO

Vabimo k včlanitvi dijake in študente, ki še niso člani študentskega kluba BOŠ, da se oglasijo v klubskih prostorih, ki so odprti vsak petek in soboto med 18. in 22. uro in prinesejo potrdilo o vpisu v šolo. Koš ugodnosti je zvrhan.

# Razvoj arhitekture na Blokah

*Nejc Gosak*

So časi, ko se gradi in so časi, ko se gradi. Neglede na to, kakšna je svetovna politična situacija. Vedno nekdo potrebuje nov prostor zase, tudi na Blokah. Glede na to se tudi vsaka slovenska vas modernizira in konec koncev so Bloke pomembno središče, ki leži ob magistralnem toku Notranjske in Dolenjske. Taka priložnost kar sama ponuja razvoj gospodarstva in seveda ob tem razvoj naselij in arhitekture.

Razvoj vedno zahteva specializacijo: avtomehanik me more biti več gostinec, odvetnik pač ni notar in gradbenik ni arhitekt. V našem slučaju se bomo omejili na zadnji par: gradbenik se na svoji fakulteti uči računati in tudi pri projektu izračuna statični model že narisane hiše in na koncu izračuna napiše npr. špirovec dimenzioniram na 12/16 cm, medtem ko se arhitekt uči risati in je zadolžen za to, da ima vaša hiša dovolj svetlobe v dnevnih prostorih, med drugim dobro izkoriščene, ki so načrtovani in potem tudi tako zgrajeni, da lahko najboljše služijo vašemu namenu in oblikovno sovpadajo z okoljem.

Kar se na splošno tiče slovenske gradnje, se najbrž strinjamo, da je večina zidana, armiranobetonska in dokaj velikih razsežnosti. Neki profesor, ki se ukvarja z gradbeno stroko, je nekoč izjavil: »Pri nas na Gorenjskem imamo vse hiše grajene tako dobro, da v primeru vojne na naša okna postavimo samo še brzostrelke – bunkerjev sploh ne rabimo.« Moj prijatelj je ob priliki dodal še to: »Jaz osebno hočem hišo, v katero se lahko zaleti kamion in bo ostala nedotaknjena.« Koliko pri tem znaša faktor varnosti ali kaj še sploh ostane velikim, oprostite, bunkerjem, pustimo odprto.

Glede na raznovrstnost vseh možnih materialov in tipov osnovne konstrukcije, ki dostikrat določajo celovito podobo hiše in tudi ceno, je že kar smešno, predvsem pa nazadnjaško govoriti o armiranobetonski+opečnati gradnji kot edini možni.

Če hišo gradiš sam, je nemogoče razmišljati o neki jekleni konstrukciji, ampak specializacija to možnost vsak dan bolj izrinja. Težave se pojavljajo tudi pri prostoru in razporeditvi. Obstajajo neki idealni pogoji, katerim ustreza položaj prostora glede na stran neba zaradi izrabe svetlobe v določenem delu dneva – primer dnevna soba na jugozahodu, spalnica na vzhodu itn. Drugotnega pomena (a iz istega razloga) je tudi zmanjšanje komunikacij (hodnikov) glede na ostale prostore. Kot že rečeno obstajajo arhitekturna načela, ki te stvari določajo, a jih ne upoštevamo skoraj z vsakim zgrajenim objektom. Vzrokov je več: 1. en papir baje rabim, da bom lahko hišo zgradil; 2. v bistvu ne vem točno, kaj bi rad, ampak definitivno bi nekaj rad zidal in to čimprej; 3. rad bi imel točno tako hišo kot jo ima g. X, svak, sosed (v tem primeru dvakrat večjo in trikrat dražjo); 4. v moji hiši bodo bivali vnučki mojih otrok in mora biti velika – cca. 6 do 7 sob – saj 3 krat 3 metre je dovolj, kajne; 5. na sredi hiše hočem hodnik 4 krat 12 metrov, ker sem točno takega videl v eni gostilni v Nemčiji pred 20 leti. (Vse te situacije so iz resničnih primerov.)

Javne zgradbe so druga pesem – predstavljajo podobo kraja, ga konec koncev določajo – to so lahko stare zgradbe – turistično zanimive ali pa tudi gromozanske sodobne novogradnje. Katera zgradba ali katera hiša določa Novo vas? Katera Velike Bloke? Na anketi bi gotovo dobili več odgovorov na to. Gotovo pa bi bila izbira med javnimi objekti, ne pa zadnjo hišo v najbolj odročni ulici. Tu je odločitev v gradnji malo bolj pestra oziroma utemeljena. Včasih tudi ne. Vzroki za to lahko tičijo vsepovsodi. Včasih so gasilni domovi zelo kavalirski, drugič spet ne. Ali pa banke ravne? Kdo bi vedel ...



*Bloški teki 2003 so uspeli*

# Po mnogih letih zopet odlično!

BLOŠKA PLANOTA JE BILA IN JE ŠE POZNANA KOT ZIBELKA SMUČANJA. DA SE JE SMUČANJE LAHKO RAZVILO, SO BILE POTREBNE UGODNE PODNEBNE RAZMERE, PREDVSEM PA VELIKO SNEGA. V ČAST IN SLAVO STAREGA BLOŠKEGA SMUČARJA NA BLOKAH PRIREJAJO BLOŠKE TEKE. NARAVA JE BILA LETOS RADODARNA IN JE BLOKAM NAMENILA OBILICO SNEGA. DOBRA ORGANIZACIJA IN VELIKO ŠTEVILO OBISKOVALCEV STA GLAVNI ZNAČILNOSTI BLOŠKIH TEKOV 2003. LETOS JE ŽE 28 LET OD PRVIH BLOŠKIH TEKOV.

Teden pred drugo nedeljo v februarju, ko so bili razpisani Bloški teki, se je Bloška planota odela v belo odejo. Zapadlo je toliko snega, da tudi nepričakovana odjuga, ki tradicionalno spremlja dogajanje, ne bi mogla onemogočiti Bloških tekov 2003. Dnevi pred prireditvijo so potekali delovno, od priprave

prijateljev iz Loške doline, ki so posodili svoje strokovnjake in boljši tlačilec snega, tudi to uspelo. Zadnji popravki proge so bili v nedeljo.

Lepo nedeljsko jutro je na Bloke privabilo številne ljubitelje smučarskega teka. Prijavna služba je bila zelo zaposlena, računalniški

zvrstile zabavne predstavitve, kjer so na primer nekateri vplivni moške smučali na enih smučeh, pa prava demonstracija starega bloškega smučanja... Poleg velikega števila tekmovalcev se je tudi ob progi zbralo lepo število gledalcev, uradni napovedovalec je dejal: »Okrog tisoč.« Gneča na startu je bila neizogibna, točno ob desetih pa je počila pištola in karavana se je podala na 7 in 20 kilometrsko pot po bloški pokrajini.

Najhitrejši, na krajši progi, so v cilj pritekli že čez dobre pol ure teka, tisti, ki so izbrali daljšo progo, pa po dobri uri. Izgubljene moči so tekmovalci nadomestili z malico, sledila pa je še podelitev nagrad najboljšim, ki jo je tudi letos tradicionalno vodil Tone Urbas. Za popestritev dogajanja je zapela Saša Lendero, pa kvartet Stična, medalje najboljšim pa je podeljevala miss Slovenije Nataša Kranjc.

Da je bila konkurenca močna, potrjuje tudi udeležba kategoriziranih športnikov, med njimi je prednjačil Vasja Rupnik (TSK Valkarton), najboljši

kot pripravo za svetovno prvenstvo v Val di Fiemmeju, je povedal: »Sem v fazi priprav, ta tek pa sem izkoristil kot sprostitveni trening.« Z dobrim tekom in najboljšim časom si je prislužil zlat prstan Zlatarstva Kosi, pri ženskah je prstan dobila Marina Pintar (Škofja Loka). Od znanih tekmovalcev so nastopili še biatlonca Ožbolt in mladi Kodela ter tekač Mehle in drugi.

Najstarejša tekmovalca, ki sta dobila grafiki Miša Strmana, sta bila pri moških Drago Anzeljc (l. 1929), pri ženskah pa Marta Škapin (l. 1941).

Vesli obrazi potrjujejo, da je prireditev uspela, v zadovoljstvo tekmovalcev, organizatorjev in Bločanov na sploh. Športno društvo Bloke je v sodelovanju z obema enotama bloških gasilcev in študentskim klubom BOŠ, pokazalo, da spomin na bloškega smučarja še ni umrl in z odliko opravila zadano nalogo. Ko bi le bilo več takih prireditev...

Končni vrstni red: moški 7 km; 1. Gorjanc (Merkur), 2. Mali (Merkur), 3. Kordiš (Kovinoplastika Lož);

ženske 7 km; 1. Piškur (Merkur), 2. Brenčič (Hotedršica), 3. Turk (Kovinoplastika Lož);



Gneča na startu

prog do vzpostavljanja računalniške mreže za vnos rezultatov. Na začetku je kazalo, da proga ne bo idealna, predvsem zaradi suhega snega, ki je težko tlačljiv, vendar je organizatorjem s pomočjo

mojstri, ki so vnašali podatke o tekmovalcih, so imeli vroče prste. Številka prijavljenih je bila vsako minuto večja in se ustavila pri 420. Pred startom, ki je bil napovedan za deseto uro, so se

Že lanskega decembra je Športno društvo Bloke organiziralo Bloške teke 2002. Zaradi pomanjkanja snega so se odločili, da izpeljejo suhi tek. Na 3 in 7 kilometrski progi se je pomerilo nekaj več kot sto tekmovalcev. Organizacija tekme je bila dobra, tekmovalci pa so bili ob prihodu v cilj zelo zadovoljni in eden izmed njih je hudomušno pripomnil: »Tu na Blokah bi lahko imeli duatlon – malo po snegu, malo po travi.«

Rezultati:

• 3 km

**moški:** 1. Šporar (TK Ribnica), 2. Bregar (Nova vas), 3. Oblak (TK Ribnica),

**ženske:** 1. Žnidaršič (TK Ribnica), 2. Zakrajšek, 3. Hribar (obe Nova vas).

• 7 km

**moški:** 1. Kromar (TK Ribnica), 2. Drobnič (Hex Fly Cerknica), 3. Cebin (TK Ribnica)

**ženske:** 1. Hočevnar (Maribor), 2. Oražem (TK Ribnica), 3. Knavs (Loški Potok).



## Vzpon in smuk

slovenski smučarski tekač, ki je imel tudi najboljši čas v absolutni kategoriji na 20 kilometrov. Rupnik je takole strnil vtise s proge: »Proga je bila za nas tekmovalce lahka. Mislim, da sta bila le dva malo težja vzpona. Sicer moram pohvaliti organizacijo, vse lepo teče, trasa proge je lepa.« Na vprašanje, če je tek vzel

moški 20 km; 1. Rupnik (TSK Valkarton), 2. Mehle (Olimpija), 3. Ožbolt (Kovinoplastika Lož);

ženske 20 km; 1. Pintar (Škofja Loka), 2. Lipej (Ljubljana), 3. Štupar (Novo Mesto);

*Miha Mišič*



*Turistično društvo Bloke*

## Pohod po Krpanovi poti

Letos, sedaj že lahko rečemo tradicionalno, turistično društvo Bloke organizira Pohod po Krpanovi poti, ki bo organizirano potekal zadnjo nedeljo v aprilu, to je 27. 4. s pričetkom ob 8. uri izpred Doma pod Liscem v Velikih Blokah. Hodili bomo po označenih poteh, v pomoč pa nam bo tudi priročna karta, ki jo bomo dobili ob prihodu. Pot nas bo vodila čez Bloški hrib mimo Bloškega jezera, preko Krampelj do vasi Ravnik, kjer si

do naselja Sv. Trojica. Tu se pot izogne cerkvi istega imena, ki stoji na vzpetini, vendar priporočamo, da stopimo tudi do nje. Od tu pa nas stara pot pripelje zopet na planoto ob Bloščici in se tako vrnemo na izhodišče v Velikih Blokah. Tu se nam bo po prihodu prilegel topli obrok ter čaj ali kakšna druga pijača, če bomo tako hoteli. Pohod je dolg približno 21 km in traja od štiri do pet ur. Pohod je lahek, prijeten ter dostopen vsakomur, ki hodi lahko



bomo lahko ogledali tudi cerkvi-  
co sv. Roka. Nadaljevali bomo čez  
Gradiško mimo Mišove domačije  
proti Zavrtu. Tu bomo zavili na  
zahod in se povzpeli po stezi do  
sv. Urha, oz. ostankov nekdanjega  
mogočnega gradu Nadlišek. Ob  
nekdanji Fajglvi domačiji stoji  
obeležje, ki označuje nekdanje bi-  
vanje literarnega junaka Martina  
Krpana. Spustili se bomo do raz-  
valin gradu Pajkovo, kjer se bomo  
okrepčali s čajem in nadaljevali  
pot ob Pirmanovem mlinu in žagi

na sprehode. V kolikor kdo med  
potjo omaga, mu bomo priskočili  
na pomoč, pa tudi sicer bomo zara-  
di varnosti spremljali dogajanja ob  
pohodu. Štartnina, ki vsebuje topli  
obrok, čaj, karto ter priložnostni  
spominek, znaša 1.000 sit.

Vabimo vse užitkarje, da se dobimo  
27. aprila ob 8. uri pred Domom  
pod Liscem v Velikih Blokah.

Pa srečno hodi!

*Franc Ješelnik*

## Poročilo nadzornega odbora občine Bloke

V nadzorni odbor občine Bloke so  
bili na novo izvoljeni: Jože Ponik-  
var, Milan Modic in Miroslav  
Doles. NO je imel do sedaj tri  
seje. Na prvi seji so izvolili preds-  
ednika in sprejeli program dela za  
leto 2003. Na drugi seji, ki je bila  
21. 3. 2003, so člani NO pregledali  
finančno dokumentacijo občine in  
ugotovili, da občinska uprava dobro

in pozitivno posluje.

NO se je 27. 3. 2003 udeležil redne  
seje občinskega sveta in na njej  
podal poročilo o poslovanju občine.  
Občinskemu svetu je predlagal, da  
potrdi zaključni račun občine Bloke  
za leto 2002.

Miroslav Doles,  
predsednik NO občine Bloke

*LD Nova vas*

## Občni zbor 2003

Letošnji redni letni občni zbor  
lovske družine Nova vas, ki smo  
ga imeli v soboto, 15. 03. 2003,  
so zaznamovale volitve, na katerih  
smo izvolili novo vodstvo LD in  
ostale organe društva. Prejšnjemu  
vodstvu je po štirih letih potekel  
mandat in treba je bilo izvoliti  
novo vodstvo. Predsednik oz.  
starešina LD v novem mandat-  
nem obdobju je Franc Hiti s  
Škufčega, poleg njega pa najožje  
vodstvo sestavljata še gospodar  
Franc Zakrajšek z Runarskega in  
tajnik Peter Klučar od Fare.

Med samim občnim zborom, ki  
je potekal v prijateljskem klepetu,  
je bilo ugotovljeno, da so bili za-  
stavljeni cilji minulega mandata  
uspešno realizirani. Odstrel div-  
jadi je potekal v skladu z letnim  
načrtom. Finančno stanje je sol-  
idno in nam zagotavlja varno pri-  
hodnost. Sodelovanje društva z  
ostalimi društvi in institucijami  
lokalne skupnosti v občini Bloke  
je bilo dobro in prav bi bilo, da  
se z dobrimi odnosi nadaljuje tudi  
v prihodnje. Tudi z ostalimi upo-  
ravniki prostora kot so kmetje in  
gozdarji želimo še naprej ohraniti  
dobre medsebojne odnose. Vzoro-  
no gospodarjenje z divjadjo, var-

stvo ogroženih živalskih vrst in  
skrb za čisto okolje bo še naprej  
naša osnovna naloga in dejavnost,  
katera bo od nas še naprej zaht-  
evala največ vloženega truda.

Težava, na katero je opozoril  
občni zbor in s katero se v zad-  
njem času vse pogostejše soočamo,  
je naša nemoč pri zmanjšanju  
števila rjavega medveda v našem  
prostoru. Vse naše prošnje o  
zmanjšanju števila te vrste div-  
jadi in razna opozorila naletijo  
na gluha ušesa že vrsto let. Ker  
lovci tega problema enostavno ne  
moremo rešiti sami, se obračamo  
na ostale prebivalce Blok in or-  
gane občine Bloke, da poskušajo  
na svoj način in po svojih močeh  
opozoriti širšo slovensko javnost  
na težave, s katerimi se dnevno  
srečujemo zaradi tolikšnega števila  
zveri v našem prostoru. Mogoče  
nam bo s skupnimi močmi us-  
pešno.

To končanem občnem zboru je  
sledila zakuska, ki smo jo ob pr-  
ijateljskem klepetu, dobri kapljici,  
domači pesmi in harmoni-  
ki končali tako, kot se za zeleno  
bratovščino spodobi.

*Franc Primožič ml.*

**vi**  
**TENIS CEREJA**  
**VELIKE LAŠČE**

Teniški igrišči in okrepčevalnica,  
so za vas odprti od 1. aprila dalje.  
Obiščete nas lahko vsak dan od 10.00-23.00,  
vse dni v tednu, tudi med prazniki.

**SPREJEMAMO REZERVACIJE**  
**ZA SEZONSKÉ KARTE,**  
**VPISUJEMO TUDI V TEČAJE TENISA.**

Tel.: 01/788 19 88, 01/788 19 89, 041/348 498

Obiščite nas in naši boste pravo rešitev za prosti čas!

ŠTD Cereja, Cereja 33, 1315 Velike Lašče



PGD Velike Bloke

## Občni zbor 2003

Tudi letos smo gasilci iz PGD Velike Bloke potegnili črto pod našimi aktivnostmi za leto, ki je za nami, leto 2002.

Koledar je pač tako nanese, da smo se na pustno soboto, 1. marca 2003, v gostilni Miklavčič zbrali v več kot 90-glavi množici vseh starosti, od pionirjev do veteranov. Našemu vabilu sta se kot gosta odzvala predsednik in poveljnik sosednjega PGD Nova vas ter predsednik in poveljnik GZ Cerknica. Tako eni kot drugi so nam zaželeli še več uspeha na nivoju sodelovanja med društvoma, izobraževanja in nadaljnega razvoja pri preventivi, zaščiti in reševanju naših dobrin. Povabljen je bil tudi g. Bojan Žmavc, direktor republiške uprave

za zaščito in reševanje, ki se pa žal ni udeležil našega zborovanja zaradi nujnih obveznosti na državni ravni.

Po podanih poročilih so sledile volitve in s tem povezane kadrovske spremembe v organe društva, ki so bile enoglasno sprejete.

Predsednik društva je podal plan dela za letošnje leto in s poveljnikom GZ Cerknica, zaslužnim gasilkam in gasilcem podelil značke in priznanja za dolgoletno službovanje v društvu ter za dolgoletno delo v operativi.

Na koncu se je točka razno zavlekla pozno v noč. Razpravljalo se je o tem in onem in ob odlični postrežbi domačina je čas hitro

mineval. Od nekod so prišle tudi maškare (šeme), malo so zaplesale,



Bloški gasilci so zborovali

zavriskale in odšle z svojim poslanstvom naprej v druge vasi.

Dobimo se zopet drugo leto nekako ob istem času.

*Tomislav Beroš,*  
*tajnik PGD Velike Bloke*

PGD Nova vas

## Občni zbor 2003

V soboto, 15. februarja 2003, smo imeli gasilci prvič občni zbor v novem gasilnem domu. Poleg članov gasilskega društva so prišli še povabljeni gostje: župan Jože Doles, predstavnica GZ Cerknica Lucija Milavec, predstavnik gasilskega društva Velike Bloke Miroslav Doles, predstavnik GZ Loška dolina in naš farni župnik Lojze Hostnik. Na naše vabilo so se odzvali tudi predstavniki GD Sodražica in donatorji: Kava bar Tanja, gostilna Pri Dominu, Centralvod Metulje, France Knavs Ravne, Janez Žurga

Topol.

Občni zbor je otvoril predsednik s pozdravnim nagovorom, nato pa so sledila poročila ostalih članov vodstva. V razpravi na poročila ni bilo pripomb, kar pomeni, da je društvo uspešno in pošteno delovalo. V nadaljevanju smo razrešili staro vodstvo in izvolili novega. Za predsednika je bil ponovno izvoljen Zvonko Govednik, za poveljnika Anton Urbas, pa tudi člani upravnega odbora ostanejo v glavnem isti. Spregovorila je tudi ga. Lucija

Milavec in čestitala novoizvoljenemu vodstvu ter pohvalila naše uspešno delo. Župan g. Jože Doles je izrekel vse čestitke predvsem pri izgradnji novega gasilskega doma, saj smo z zelo majhnimi finančnimi sredstvi zgradili velik gasilski dom v pičlih dveh letih, na kar je tudi sam ponosen. Obljubil je tudi nadaljnjo pomoč, saj vsi delamo za dobro vseh nas, zato se tudi denar obrestuje z največjo možno mero. Čestitala sta nam tudi Miro Doles, predstavnik GD Velike Bloke in Jaka Gomilar, predstavnik GD Sodražica.

Na koncu razprave pa nas je naš župnik povabil k sv. maši v maju za god sv. Florjana

Po uradnem delu smo nadaljevali z zabavo in s točko tekoče zadeve, zabaval pa nas je ansambel Suhorobar iz Sodražice.

Po občnem zboru pa smo že imeli prvo sejo, kjer smo si začrtali delo za naslednjih pet let. Izvolili smo nekaj članov za operativne funkcije v društvu.

Prioriteta v letošnjem letu je dokončanje gradnje gasilskega doma, priprava na otvoritev doma

z blagoslovom in obenem praznovanje 110. obletnice društva s prevzemom avtocisterne. Slovesnost bo 13. julija 2003. Letos bomo tudi sodelovali z ekipami na tekmovanjih. Že drugo leto imamo tudi žensko desetino, kar ni bilo še nikoli v zgodovini našega društva. Organizirali bomo tudi nekaj praktičnih vaj, vključili pa se bomo tudi v izobraževanje gasilcev. Nabavili bomo nekaj nove opreme, predvsem zaščitna sredstva za operativne gasilce.

V nadaljnjem petletnem obdobju bomo nabavili motorno črpalko, kombi za prevoz gasilcev, kombinirano vozilo cisterna s pripadajočo opremo in digitalno sireno za obveščanje ljudi. Taka posodobitev tehnike je nujno potrebna, saj se je spremenil tudi naš način življenja, ki zahteva moderno opremljenost in nova znanja. V načrtu imamo še izgradnjo vadbenega poligona ter balinišče s pokritim nadstreškom.

Cilji so pred nami in naša naloga je, da jih uresničimo tudi skupaj z vašo pomočjo. Na koncu bi se rad vam vsem zahvalil za podporo, ki ste jo namenili našemu društvu. Z gasilskim

Na pomoč!

*Zvonko Zakrajšek,*  
*tajnik društva*



Gostje in člani društva na občnem zboru v novem gasilnem domu



*GZ Cerknica*

## Miroslav Doles, 60-letnik

Rojen je bil 19. 12. 1942 v Gornjem Igu 8. Preselil se je in še sedaj prebiva v Velikih Blokah 15a.

Zaposlen je v MORS Slovenska vojska. V PGD Velike Bloke se je včlanil 1962. leta. Vsa leta se je neumorno izobraževal in s tem napredoval do gasilskega častnika II. stopnje, opravil pa je tudi tečaje za kar nekaj specialnosti.

V svojem društvu in v GZ Cerknica je bil predsednik nadzornega odbora. V letu 1972 je bil izvoljen in tudi sprejel dolžnost predsednika društva, katero vestno opravlja

še danes.

Od leta 1984 opravlja dela tajnika v GZ Cerknica. Vse do ukinitve je bil tudi član upravnega odbora požarne skupnosti v občini Cerknica. Zaupana mu je tudi dolžnost predsednika komisije za odlikovanje.

Za ves svoj trud in požrtvovalnost v gasilski organizaciji je prejel gasilska odlikovanja GZ Slovenije III, II. in I. stopnje, gasilsko odlikovanje za posebne zasluge leta 1995, gasilska priznanja III., II. in I. stopnje v GZ Cerknica ter društveno priznanje za požrtvovalnost in značko »vzorni

gasilec«.

Svoj dragoceni čas pa je namenil tudi izobraževanju kadra v GZ Cerknica, saj je bil vodja v več kot 20 tečajih od izprašanega gasilca, tečaja za vodjo enote in vodjo enot ter v specialnosti strojnik.

Kljub lepemu jubileju, ki ga je praznoval, je še vedno poln načrtov in idej za nadaljnja dela v gasilstvu, pa naj si bo na ravni izobraževanja, nabave osnovnih sredstev, organizacije sestankov in srečanj veteranov, sodnikov in upravnega odbora.



Jubilant Miro Doles

Gasilci in člani predsedstva GZ Cerknica mu želimo še na mnoga leta.

*Drago Jakopin,*  
*predsednik GZ Cerknica*

*Medobčinsko društvo invalidov*

## Dvajset let!

Letos mineva 20 let od ustanovitve Društva invalidov Cerknica, sedaj MDI Cerknica – Loška dolina – Bloke. Društvo uspešno deluje in vanj je bilo včlanjenih že preko 800 invalidov, številka pa se še povečuje.

Naše društvo po svojih močeh pomaga vsem članom, saj smo vsi del slovenske družbe. Smo optimistični in skušamo za vse doseči ugodne življenjske pogoje. Na prvem mestu naj bi bila ekonomska in socialna varnost vseh invalidov. Na tem področju je v državnem merilu veliko storjenega, ostajajo pa tudi še odprti

problemi.

Socialni programi naj bi omogočali invalidom bolj kvalitetno življenje, tako slepim in gluhim, ki so v pogovoru v veliki meri onemogočeni. Prav tako pomagamo paraplegikom, ki so gibalno ovirani ter duševno prizadetim, ki drugače pojmujejo svet resničnosti. Cilji teh programov so, da najdemo prave poti do vsakega invalida in mu nudimo oporo, ki jo želi in potrebuje za ohranitev zdravja ter psihičnih in fizičnih sposobnosti. Upoštevali naj bi tudi pravico invalidov do različnosti, drugačnosti. Do njih moramo biti strpni,

zmožni moramo biti poslušati drug drugega.

Več pozornosti bo treba posvetiti mladim invalidom in jim omogočiti šolanje, prav tako moramo poskrbeti za pravice invalidov na delovnih mestih. Vsi bi se morali zavedati, da je invalid prav tako človek z dobrimi in slabimi lastnostmi, le še bolj občutljiv.

Tudi v letu 2002 smo organizirali različna praznovanja, srečanja z DI notranjske regije, pobratenih in prijateljskih društev in nakupovalne izlete ter uspešno izpeljali socialni program. Organizirali smo letovanje na morju in v zdraviliščih, še posebej je bilo zanimivo pomladansko in jesensko letovanje na otoku Hvaru. Ker so ta letovanja finančno ugodna, je bilo za to vrsto zdravljenja veliko zanimanje, zato smo organizirali avtobusni prevoz.

Za leto 2003 je poleg letovanja na Hvaru predviden tudi enotedenski oddih v toplicah Banovci. Naše vodstvo se dogovarja, da bi bilo to letovanje finančno čim bolj ugodno.

Letos v maju bomo imeli občni zbor, istočasno pa bomo praznovali 20-letnico obstoja našega društva. Podeljena bodo priznanja še živečim članom DI, ki imajo zasluge za takratno ustanovitev društva in nekaterim drugim, ki so ves čas nesebično prostovoljno delovali in se trudili, da bi pomagali še bolj potrebnim.

Prijave za razne izlete, srečanja, letovanje itd. se zbirajo v centru MDI v Cerknici, lahko pa se prijavite tudi pri članih UO za Bloško planoto.

*Jožica Škrlič*

*Društvo rejcev drobnice Slivnica*

## Občni zbor

Rejci drobnice so ocenili svoje delo

Društvo rejcev drobnice Slivnica, ki združuje rejce ovc in koz z območja občin Bloke, Cerknica in Loška dolina. Na občnem zboru, ki je bil v soboto, 25. januarja, so pregledali opravljena dela, neizpolnjene obljube in si zadali naloge za leto 2003. Splošna ugotovitev je bila, da je delo društva potekalo dobro in da

so zastavljene naloge skoraj v celoti izpolnjene. Spodrseljaj je bil le slaba udeležba na srečanju rejcev pri gospodu Petru Pojetu v Babnem polju, kar pa so prisotni opravičevali s časom košnje in delovnim dnevom (sobota).

Sicer pa so si udeleženci zbora v načrt zapisali utrjevanje društva tako glede članstva kot dela sek-

cij, vključevanje drobnicarjev v delo občinskih odborov za kmetijstvo, skrb za zdravstveno varstvo živali in ukrepanje pri varovanju pred zvermi (na našem območju je ogroženost vse večja), promoviranje pridelkov in izdelkov drobnicarjev, izobraževanje rejcev za sodobne tehnološke pristope pri reji in predelavi pridelkov ter podpiranje usmeritev za ekološki način kmetovanja pri vseh, ki se bodo za to odločili.

Predvsem pa se bodo trudili za prijetno in sproščajoče druženje. Sodelovali bodo tudi pri ustanav-

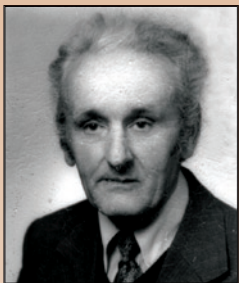
ljanju pašnih skupnosti in preko ZDRD Slovenije svoje interese zastopali na regijskih in državnih ravneh.

Občni zbor je minil v sproščenem razpoloženju ob odlično pripravljenih dobrotah iz jagnječevine in nežnih zvokih Prevčeve harmonike.

Vsem članom, ki se občnega zbora niso mogli udeležiti, velja vabilo, da izostanek nadomestijo z udeležbo na poletnem srečanju rejcev, ki ga bodo letos pripravili člani Pašne skupnosti Pristava.

*Janez Mramor*





*Gledam, trepetam – o blagor!  
Torej, vendar niso sanje,  
Bog mu da še v spanju srečo,  
Kdor ga ljubi in mu vdan je.  
(Neruda)*

## Zahvala

V torek, 21. 01. 2003, smo se poslovili od našega dragega ata, starega ata, brata in strica

### *Jožeta Hitija,*

rojenega 13. februarja 1921, s Hitenega 3.

Prisrčna hvala sorodnikom, sosedom, sodelavcem, prijateljem in znancem, ki ste se od pokojnika še zadnjič poslovili in ga pospremili na zadnjo pot v novo domovanje pri Sv. Trojici.

Hvala ge. Fani z družino iz Ljubljane, ge. Fani Seljak od Sv. Trojice, družini Žgajnar-Polšeče, trojiškim pevcem, ge. Olgi Doles in g. župniku.

Zahvala je namenjena tudi vsem Vam, ki ste skupaj z nami delili bolečino, prinesli cvetje in sveče, darovali za maše in kakorkoli pomagali. Iskrena hvala.

*Hvaležne hčerke z družinami*

## Zahvala

Ob nepreklicnem slovesu ljubljenega človeka v srca svojcev vedno zavrta boleče vprašanje – zakaj. Takrat se zavemo svoje minljivosti in praznine za nekom, ki ga ni več.

Vsem, ki ste se poslovili od pokojnega

### *Antona Hribarja,*

mu v zadnje slovo prinesli sveče, cvetje, ga pospremili na zadnji poti, našo bolečino pa božali s toplimi in spodbudnimi besedami – prisrčna hvala.

Lepa hvala vsem Povletovim, ki so poskrbeli za spluzeno in urejeno cesto. Hvala Antonu Oražmu za zvonjenje v runarski cerkvi, Damjanu Pavčiču za urejeno domačo hišo po pogrebu, upokojencem in gospodu Tonetu Urbasu za lep govor. Hvala tudi gospodu župniku za molitve in pogrebni obred.

*Vsi njegovi*

## POZDRAV BLOČANOM

Vsem bralcem Bloškega koraka želim v novem letu obilo zdravja, sreče in uspeha pri delu. (Pismo od g. Pirmana smo dobili že v začetku januarja, vendar je nova številka šele sedaj pred vami. Op. uredništva) Z veseljem prebiram vaš časopis in zato prilagam tudi pesmico, ki sem jo napisal na izletu v Italijo leta 1982. Tja nas je popeljal bloški rojak g. Mirko Žerjav, ki jer bil naš župnik na Rudniku. Doma je bil iz Nove vasi in je žal že leta 1999 umrl. Rudniški farani se ga s hvaležnostjo spominjamo. Popeljal nas je v mnoga svetišča po svetu kot je Lurd, Rim, Padova. Posebej pa so nepozabne njegove čarovnije, s katerimi nas je znal zabavati. Pesmica pa je zanimiva tudi zaradi tistega časa, saj je bila takrat Italija za nas, ki smo živeli v socializmu, kot raj na zemlji. Na moje rojstne Bloke hranim najlepše spomine. Rad bi jih še kdaj obiskal, pa mi zdravje pri mojih 95 letih nič kaj ne gre na roko. Lepo vas pozdravljam,

*Karel Pirman*

## Romanje rudniških faranov v Padovo junija 1982

Gospoda našga župnika Žerjava nešteto krat boli tud glava, ko farane ima tak različne dobre, slabe in petične.

Oznanil neko bil nam je nedeljo, da bivši župnik vročo ima željo, da rad bi videl rudniške farane; a mi, da vidli bi Taljane.

Ko v avtobusu bli smo zbrani, dali smo slovo Ljubljani, proť Padovi smo jo krenili, za srečno pot smo molili.

Srečno mejo smo pasali, v strahu dnarce skrivali, je župnik lepo dal besedo, da vodi romarjev krdelo.

Sprejel naš župnik nas nekdanji, je včeraj lire dvignil na blagajni. Kastelic bil je naš bankir zamenjal tisoč nam je lir.

Gospod Štuhec, ki pozna deželo in njeno zgodovino celo, stvari povedal zanimive česa vse so vojne krive.

V svetišču svetega Antona Slovencev mnogih krstnega patrona smo za dušni blagor poskrbeli,

molili skupno smo in peli.

Potem pa zopet na kolesih obrnili v sedmih se nebesih, tam vidli mlado smo nevesto pometala je s kiklo cesto.

Ji sreča je z obraza sjala, saj je bla nevesta zala in ko otroke bo dobila, bo s kikle dost pleníc nardila.

Je tam kosilo prima bilo, z vinčkom dobrim se zalilo, za spomin pa slika lepa, se nič ne vidi, kolk nas šepa.

Je nato še himna zadonela, saj družba vsa je bla vesela, na smeh zdaj usta vsak razteza, ko v avtobus se v sedež vgreza.

Tastari župnik in tamladi, oba imamo strašno radi, oblast nad nami si delita, ko v avtu spredaj tam sedita.

Z besedo drug sta drugega žgačkala, nastala s tem je mnoga šala, v besedah pač sta diplomata in ne uradna birokrata.

Je občasno Pirman zganjal vice, saj ne kratí mu nihče pravice,

da v mikrofón en mal podreza in drugim usta s tem razteza.

Na Občinah po kavi zadišalo, saj paketov dvajset je čakalo, so srečne roke tiste bile, k jo za dvajset jurjev so dobile.

Za slovo je Štuhec stiskal roke in kot svoje gledal nas otroke, mu tesno pri srcu je postalo, ko rok je tolk v slovo mahalo.

In šli čez mejo brez pridržka, saj posebnega ni blo prekrška, nato nastopil naš je čarodej in nas zabaval je naprej.

Naredil marke, lire in dolarje, kako, skrivnost to zase varje, doma le skromno z dinarčki živi, saj s čarovnijami dobička ni.

Prijeten dan nam je tako minil je zadovoljen vsak domov zavlil. Bog živi župnika sto let, da še nardi nam tak izlet.

Se Pirman dosti pač ni pačil, dogodek ta je v rime tlačil, vsi ki to smo doživeli, pa bomo lep spomin imeli.



*Pogovor z županom Butal*

## Praznina je naša vrlina

PUSTNI ČAS JE ČAS, KO SE MARIKDO SPAMETUJE, JE PA TUDI ČAS, KO ŠE BUTALCI ZNORIJO.

Skoraj dve desetletji je že tega, ko so Butalcem v Cerknici, našem nekdanjem občinskem središču, zgradili vas, ki je kaj kmalu postala pomembno središče vseh vasi z veliko Butalci. In ker si je takrat domala že sleherna butalska vas želela svojo občino in kajpada tudi svojega župana, so Butalci s svojo zvito pametjo dosegli svoje. Izvolili so si svojega župana in ta je še danes na oblasti.

Do njega mi je tudi letos, kot seveda vsa leta doslej, uspelo priti mimo številnih straž Butalcev le z veliko mero zvijačnosti, predvsem pa potrpežljivosti, saj v dneh pred redno letno butalsko skupščino, ki se v Butalah zgodi prav vsako leto v pustnem času, pa naj bo ta Butalcem naklonjen ali ne, je to zares težko!

Toda kaj kmalu sem spoznal, da je do butalskega župana kljub stražam in številnim drugim peripetijam lažje priti, kot dobiti odgovore na zastavljena vprašanja. Šele ko sem gospodu županu Butal povedal, da sem že pred leti lepo pisal o njem in Butalcih, ko so obiskali državni zbor v Ljubljani in tam sedečim podarili celo vrečo pametne butalske soli, ki pa jo jim je žal nekdo ukradel.

Toda Butalci ne bi bili Butalci, če bi kar tako hitro obupali. Zato so že naslednje leto vsakemu poslancu posebej izročili sicer manjšo vrečko še bolj pametne butalske soli. Toda Butalci, na čelu z županom, so kaj kmalu ugotovili, da jim še tako pametna butalska sol ni prav nič koristila, zato s spametovanjem niso več nadaljevali, kajti v Butalah že dolgo vedo, da pametnejši prvi odneha.

»Na dan z besedo«, mi je velel butalski župan, ko sem že skoraj obupal, da bo privolil v pogovor. »Vendar vedi«, mi je zažugal in dvignil svoj veliki kazalec na desni roki, ki je bil bolj podoben kravjemu sesku kot prstu butalskega župana, »da je zdaj naš čas, da je to čas norcev in norčij, da je to čas Butalcev!«

Je mar zares res, gospod župan

Butalski, da ste se tisto leto, ko sta se šteli dve kravi za en par, Butalci skregali s pametjo?

»Res je! In zmagali smo Butalci in ne pamet!«

Na Blokah, kjer imamo zaresnega župana in svojo občino že kar nekaj let, ne sicer tako dolgo kot jo imate Butalci, pravimo, da neumnost boli, da ...

»Tudi to je res! Toda na Blokah



Butalci! Tisti z največjo praznino je župan.

morate vedeti tudi to, da neumnost nikoli ne boli neumne!«

Kaj pa, gospod butalski župan, porečete na to, da se vasi ob zdajšnji in bodoči južni meji vedno bolj praznijo, nekdanje gmajne in pašniki se zaraščajo, njive spreminjajo svojo podobo in namembnost?

»Kaj boste storili na Blokah, ne vem, povem pa vam, da se bomo v Butalah tudi v prihodnje trudili, da bodo naše vasi še bolj prazne, kajti praznina je naša vrlina!«

Lani smo na Blokah dobili novo občinsko vlado in še enkrat izvolili prejšnjega župana ...

»Prav je, da ste se potrudili in ga dobili, da ga sedaj končno imate! Vedite pa, da sem jaz butalski župan brez vsakršnih volitev že odkar pomnim in da bom župan vseh Butalcev tudi še na mnoga leta!«

Pa ni to, gospod župan Butalski le

nekoliko odgovorno in zahtevno delo; sam za vse?

»Seveda je! Toda Butalci gremo v korak s časom!«

Kako pa se potem v Butalah srečujete z vrsto nevšečnosti, ki jih prinaša med kmete kloramfenikol, pa nore krave...? To na Blokah resno ogroža še tisto peščico rejcev, ki se še ukvarja z živinorejo.

»Mi s tem v Butalah nimamo nobenih težav. Krave sicer imamo zato, da nas je več norih, vendar kljub

»Kar imejte jih! V Butalah vsega tega nimamo. V Butalah sem jaz za vse! In o vsem sam odločam! Kajti pamet, če je taprava, obremenjuje ljudi. Zakaj bi se torej z njo obremenjevali in trpeli še ostali Butalci, saj sem to z županstvom prevzel sam nase!«

Butalci ste drzni znanilci sprememb! Je to res?

»Butalci ne gredo ne levo, ne desno, ampak nazaj naravnost v Butale!«

Zakaj pa ne v Evropo?

»Zakaj? Brezposelnih imamo že v Butalah zadosti in spadamo že v bolj razvite!«

Kaj vam gospod butalski župan in Butalcem pomeni pravna država?

»Pravna država pomeni, da ima država vedno prav!«

Vidim, gospod butalski župan, in če dovolite, bom to tudi napisal, da ste pogumen Butalec!

»Če pravijo, da je ženska brez nežnosti nemogoča, smo taki tudi Butalci brez poguma na čelu z menoj!«

Če ste, gospod butalski župan, zares pogumni, kot pravite, vas prosim, da pogumno ocenite, kje je v tem trenutku butalsko in kje bloško kmetijstvo?

»Butalsko kmetijstvo je na robu prepada, bloško pa je že korak ali dva naprej!«

Najin pogovor s spoštovanim in pogumnim butalskim županom se je bližal koncu. Očitno so ga odgovori precej izčrpali. Začelo ga je celo črvičiti po zajetnem trebuhu in v kraljevstvu pogumnih črev. Odločno jo je ubral v meni neznano smer. Jaz pa seveda za njim! Gospod butalski župan je stopil v majhen prostor, zaloputnil z vrati, na katerih je z velikimi črkami pisalo:

»Tukaj se userje še tako pogumen Butalec!«

*Z butalskim županom se je družil, pogovarjal in zapisal  
Tone Urbas*

### ISKRICA

Ne vem kaj je resnica. Vem, kaj je sreča. Biti dober.

*Rudi Kreševan, Gledam modro – vidim plavo*



# Apostelni

LANI POZIMI VAM JE V NAŠEM ČASOPISU OBLOŠKI TONČEK ZASTAVIL KAR NEKAJ STARIH IZRAZOV IN POVPRASEVAL JE, ČE VESTE NJIHOV POMEN. V ODGOVORU JE KAR NEKAJ BRALCEV PRAVILNO OBRAZLOŽILO BESEDE. LE BESEDE APOSTELNI SE NI NIHČE PRITAKNIL. KER JE TO VELIKONOČNA JED, SVA SE S TONČKOM DOGOVORILA, DA JO RAZKRIJEVA ŠELE LETOS PRED TEM PRAZNIKOM. NA BLOKAH JO ZNA ŠE PRIPRAVITI JUSTINA HRBLJAN IZ VELIKIH BLOK, KI JE TUDI VAM RAZKRILA TO SKRIVNOST. TUKAJ VAM PODAJAMO RECEPT, DA JIH BOSTE TUDI VI LAHKO PRIGRIZOVALI OB DOBRI ŠUNKI. POSKUSITE! GOTOVO VAM BO USPELO.



Ajdova moka naj bo tista ostrá; dobre pol kile je bo čisto dovolj. Velikonočno šunko ali pleče, ki ste ga skuhalí malo obrežite (bolj kot boste obrezali boljši bodo) in meso zrežite na majhne koščke. Potrebujete še 10 dkg maščobe, 20 dag bele moke, dve jajci, sol in juho, v kateri se je kuhala šunka.



Ajdovo moko z juho poparite, nato dodajte ostale sestavine in pognetite z belo moko (hladno juho in moko dodajte po potrebi) in oblikujte malo večje svaljke. Če boste vzeli pravo mero, jih bo ratalo ravno dvanajst.



Testo naj malo počiva, nato ga kuhajte v slani vodi 20 minut. Kuhane apostelne zložite na pladenj, da se ohladijo in malo zakrknijo.

Justina pravi, da je potrebno apostelne na tanko zrezati kot klobaso ali salamo. Zložite jih med ostalo meso k narezku. Na mizo pogrnite prt in nanj postavite žegnanjske jedi. Povabite družino, sorodnike in prijatelje.



Pa, Bog žegnaj!

*Kuhala je Justina Hrbljan,  
foto-reporter Stane Korenjak*

Nadaljevanje z 9. strani

## NEKAJ PODATKOV O MILENI USENIK

Rojena je bila l. 1934 na Velikem Vrhu na Blokah.

### Športni uspehi:

- Od leta 1955 do 1961 je nastopila petnajstkrat za državno reprezentanco Jugoslavije in bila štirikrat državna prvakinja v metu krogle.
- Leta 1955 je na balkanskih igrah v Carigradu zasedla 1. mesto.
- L. 1956 je postavila državni rekord. Kroglo je zalučala 14, 34 m.
- L. 1956 je na olimpijskih igrah v Melbournu zasedla 9. mesto.
- L. 1957 se je udeležila univerziade v Parizu ter zasedla 3. mesto
- L. 1958 se je udeležila evropskega prvenstva v Stokholmu ter zasedla 10. mesto
- L. 1960 je bila na olimpiadi v Rimu na 10. mestu.

- Nazadnje je postavila državni rekord v metu krogle leta 1960 z dolžino 5, 10 m. Rezultat je bil presežen šele po petnajstih letih. Naprej je bil premaknjen šele leta 1975.

### Samostojne likovne razstave od leta 1973 dalje:

- Ljubljana: Galerija Equrna, Mala galerija, Mestna galerija
- Ribnica: Miklova hiša
- Celje: Galerija Sodobne umetnosti
- Maribor: Razstavní salon Rotovž
- Koper: Galerija Loža
- Cerknica: Galerija Krpan
- New York: Galerija konzulat Republike Slovenije

### Nagrade:

- 1993 Priznanje Mini prix Lucas 93, Bled
- 1995 Grand prix 2. bienale Mini prix Lucas, Ljubljana



## Bloška zima 2002 – 2003

Na splošno se je o letošnji zimi govorilo, kako je huda. Vendar, če pogledamo nazaj za daljše obdobje in ne samo zadnjih deset let, bomo ugotovili, da je to bila res bloška zima kot včasih in nič izjemno huda. Meteorologi za zimske mesece štejejo december, januar in februar, marec pa spada že v pomladanske mesece.

višina snežne odeje 60 cm. Ta mesec je bil tudi zelo mrzel, šestnajst dni se čez dan kljub soncu temperatura ni dvignila nad ničlo. Najnižja temperatura, minus 24 °C, je bila izmerjena 15. februarja. Še sv. Valentin (14. februarja), »ki prinaša ključ od korenin«, je bil zelo zmrznjen (–15 °C – kaj pa zaljubljenici?). Povprečna februarska temperatura je tako bila



### Letos Bloška zima kot nekoč?

Pa pogledajmo za te mesece podatke, zabeležene na meteorološki postaji v Novi vasi na Blokah.

December je bil nadpovprečno topel, povprečna mesečna temperatura je znašala 0,2 °C nad ničlo. Mrzlo je bilo v začetku meseca (10. decembra –10 °C), ampak je bilo 29. decembra kar 12 °C nad ničlo. Snežilo je desetkrat, tudi sneg je ležal 17 dni, vendar je bila snežna odeja skromna (povpr. 6 cm). Padavin je bilo kar 155 mm, ker je v začetku in ob koncu meseca precej deževalo.

Tudi januar je začel z dežjem. Prvo pravo zimsko vreme se je začelo 5. januarja. Za tri kralje smo dobili 20 cm snega, nato je pa še snežilo. Največ, kar 70 cm, je bilo izmerjeno 11. januarja. V tem času je bila tudi izmerjena najnižja januarska temperatura, 22 °C pod ničlo. Kot že velikokrat je Neža (21. januarja) prinesla otoplitev, nekaj dni pozneje je bilo kar 10 °C. No, sneg je obležal še naprej.

Februarja je po svečnici še večkrat snežilo. Do 18. februarja ga je dobro nametlo. Na ta dan je bila

–5,5 °C, kar je precej pod dolgoletnim povprečjem. Tudi bloški teki, že po tradiciji povzročitelji otoplitve, letos niso prinesli odjuge. Šele 24. februarja, na dan sv. Matija, se je temperatura močno dvignila nad ničlo. Tako se je spet potrdila stara modrost: »Svet' Matija led razbija, če ga ni, ga naredi.«

Sneg je na Blokah vključno z marcem ležal 80 dni. Povprečje za obdobje 1961 – 1991 je 90 dni, v zimi leta 1995 – 1996 pa je snežna odeja trajala kar 129 dni. Tudi višina snega letošnje zimo ni bila izjemna. Po dolgem času pa je to zimo pokazala zobe znana bloška burja. Vztrajno je delala velike zamete kot nekoč in delala velike težave naši občinski zimski službi pri čiščenju cest.

O marcu (sušcu) bo kaj več besed v naslednji številki našega glasila. Zdaj le toliko: bil je izredno suh. Star pregovor pa glede letine po suhem marcu pravi: »Sušca prah in kup zlata enako vredna sta oba.« Prah je bilo precej, kaj bo pa z letino, bomo videli jeseni.

*France Škrabec*

## Pomlad – čas alergij

Spomladi, ko je naše telo utrujeno in izčrpano od turobne jeseni in dolge zime, je veliko bolj občutljivo za razne povzročitelje bolezni kot so bakterije, virusi, paraziti. Hkrati pa s pojavom toplejšega in jasnega vremena nastopi intenzivnejše obdobje alergij, ki v glavnem niso huda obolenja, so pa dokaj neprijetna in moteča, hkrati pa botrujejo slabemu počutju, zmanjšani odpornosti in vitalnosti ter celo odsotnosti z dela.

### KAKO SE RAZVIJE?

Naš imunski sistem nas učinkovito brani pred bakterijami, virusi in paraziti tako, da tvori protitelesa, ki uničujejo omenjene klice. Pri alergičnih ljudeh pa je tako, da se protitelesa bojujejo proti sicer neškodljivim snovem, ki jim pravimo alergen. Oblika alergije je odvisna od vrste protitelesa in od tega, kje v telesu se alergija razvije. Pri senenem nahodu se imunski sistem bori proti klicam v nosu in v očeh, pri celiakiji se bolezenski znaki razvijejo v črevesnih resicah, pri alergiji na hrano se reakcija sproži v žilah kože in sluznic, pri ekcemih se bolezenska znamenja razvijejo na koži, pri astmi pa v pljučih. Alergične reakcije so lahko zelo blage, v nekaterih primerih pa je alergična reakcija tako huda, da ogroža celo življenje in potrebuje takojšnjo zdravniško pomoč. To se zgodi pri tistih ljudeh, ki so alergični na pik ose ali čebele.

### NAJPOGOSTEJŠI

#### ALERGENI:

- Pelod in cvetni prah: Poskušamo

čimbolj natančno spoznati vrsto in značilnost rastline, ki povzroča težave ter temu ustrezno prilagodimo svoje delovno in bivalno okolje.

- Pršica v hišnem prahu: Uredimo stanovanje s primerno gladkimi stenami in podi, uporabljamo ustrezno posteljnino.
- Zdravila: Pazimo zlasti pri jemanju antibiotikov in zdravil za lajšanje bolečin.
- Kosmate in pernate živali: Približno 15% ljudi je alergičnih na dlako domačih živali ali perje ptic

- Hrana, konzervansi: Število ljudi alergičnih na hrano nenehno narašča, prav tako je vse več hranil, dodatkov v hrani in konzervansov, ki alergije povzročajo. Zdravniki svetujemo natančno opazovanje reakcij na določeno hrano in vodenje evidenc za ugotovitev snovi, ki povzroči alergijo.

### KAKO SE LAHKO SAMI ZAVARUJEMO?

Alergijo lahko učinkovito preprečimo, če se izogibamo snovem, ki bolezen povzročajo, s tem, da primerno prilagodimo okolje ali jedilnik. Za težje in resnejše alergične reakcije pa je pomembno jemanje zdravil, ki omejujejo in preprečujejo alergične reakcije. Poleg tega pa je pomembno, da poskrbimo za čimboljše splošno počutje, vitalnost in odpornost organizma, kar pomeni krepitev imunskega sistema. Omejiti je potrebno uživanje alkohola, se odpovedati kajenju, se ukvarjati s športom in si privoščiti dovolj spanja in hrano bogato z vitamini in minerali.

*Olga Doles, dr. med.*

## Beseda uredništva

Za to številko se nam je nabralo veliko prispevkov. Da smo lahko vse objavili, smo bili prisiljeni nekatere malo krajšati, pri čemer pa smo pazili, da nismo okrnili vsebine.

Prihodnja številka bo izšla pred poletjem okrog 20. junija. Prispevke pošljite do konca maja.

*Glavni urednik*



# Stare bloške razglednice

Bločani pa si še danes skačejo v lase, največkrat iz čiste ljubezni do zemlje. Bogarjov Nac je imel veliko posestvo. Ko so postavljali drogeve (štange) za telefon, so mu ga hoteli postaviti ravno na sredo njive. Vendar je dosegel, da so jo zabili na čelo Holcarjevemu Ivanu. (Čelo, ozara – konec ali začetek njive, ki se orje.) Zelo nevaren postane Ivan, če mu kdo v gostilni omeni, da ima štango na sredi čela.

Če pride na Bloke v zamož kakšna mlada od drugod, starejše ženske staknejo glave. Govedarjeva Pavla pa je nekoč kar naravnost vprašala starejšega očanca: »Ti, pa je vaša tamlada za v zemljo?« (Če kaj dela na njivah.) Očanec pa jo je zavrnil: »Ti si za v zemljo, ti, ker si stara!«

Dasi so si Bločani včasih v laseh, vendar radi pomagajo drug drugemu. Groharjeva Johana je popravljala hišo. Pridni Bločani so ji priskočili na pomoč. Dogovorili so se za nadslednji dan za sedmo uro. Kar precej jih je prišlo ob dogovorjeni uri. Vrečkova Cilka, ki je bila bolj zaspane sorte, pa je prišla nekoliko kasneje. Groharjeva Johana se je zelo razjezila nad zamudnico in ostro rekla: »Kar domov pojdi, za sedmo uro smo se dogovorili, kar domov!«

Zvečer so se tisti, ki so ves dan pomagali, pogovarjali med seboj, kam bi se dali, da bodo nekaj pojedli. Gospodinja jih je slišala in jim je svetovala: »Kam bi šli, kam bi šli, kar domov pojdite spat, ste utrujeni, ste ves dan pridno delali.« Za malico so se obrisali pod nosom in se razšli.

Res je, včasih so bili na Blokah o vsem slabo obveščeni, tako da so se ljudje od drugod delali norca, da četrtkov večer poslušajo šele v soboto. Pred leti pa se je zgodil čudež. Še nikoli se ni zgodilo, da bi ravno na sveti večer ujeli polnočnico. Zlobneži pa pravijo, da so poslušali polnočnico na tretji sveti večer o

svetih treh kraljih.

Od nekdaj so Bločani radi hodili na romanja. Nekoč je šla starejša ženska na občino po potni list. »Kam pa boste šli?« »Kaj te briga smrklja!« Ko so uradnice le silile vanjo, je rekla: »Na božjo pot.« »Ali imate dve sliki?« Ženska se je obotavljala, potem pa s strahom dejala: »Ne vem, če jih bom lahko našla od birme in od obhajila!«

Bločani pa znajo biti pozimi, ko ni kmečkih opravil, tudi družabni in pozorni, posebno do nasprotnega spola. Nekoč, ko so še gonili vole na semnje, so bile ženske same doma. Možakarji, kar je ostalo zapečkarjev

doma, so radi izkoristili priliko, ko je bila kakšna mlajša lepa ženska sama doma. Polovnjakova Tilka je bila lepa, a poštena žena. Ob taki priliki se je k njej prismukal Kozarjev Bine. Nikakor se ga ni mogla ženska rešiti. Potem, ko ji je dolgo časa dvoril brez uspeha, je ubral drugo struno: »Pri tebi bom moral biti čez noč, tako nekam slabo izgledaš, bolne te ne morem pustiti same!«

Mlade družine so preskrbljene z vzgojiteljicami. (Beri starimi mamami.) Nekoč pa se je neka družina le hotela znebiti varuhinje, ki je odslužila svojemu namenu. Z avtom so jo odpeljali v Planino,

kjer je bil včasih dom za starostnike. Potem so se ustavili še v gostilni, meneč, da so posel dobro opravili. Ko pa so prišli domov, so bili nemalo presenečeni. Vrata so bila na stežaj odprta kot ponavadi. Na zaboju za drva pa je sedela stara mama in lupila krompir za kosilo. Medtem ko so oni proslavljali v gostilni, je starka ujela prvi avtobus in se odpeljala domov.

Bločani so prav po slonje zvesti svojim življenjskim družicam. Hribarjev Jernej je bil vdovec in je nekoč jadikoval pred sosedo, kako je hudo biti sam. Sosega ga je sočutno tolažila: »Nikar ne žaluj, Jernej, saj si star, kmalu pojdeš za pokojno Nežo!« Tedaj pa je zrastle sivolasi mož: »Kaj, jaz da bom šel kmalu, ven baba vražja!«

Marica Marolt

## Spomini Obloškega Tončka

### CVETJE IN TRNJE

Včasih smo kakšen teden pred cvetno nedeljo nabirali razne rastline za velikonočno butaro in tudi vejice divje češnje, ki smo jih nato dali v vodo. Te so na toplem kmalu odgnale in cvetovi so se odprli. Tako smo za cvetno nedeljo imeli v hiši svež, belo cvetoč »pušeljc«.

Še v šolo nisem hodil. Precej pred cvetno nedeljo sem šel na Volčjanski hrib nad Novo vasjo. Malo pod vrhom, nasproti »Bugca«, še sedaj vztraja češnja, čeprav so jo skoraj prerasli bori.

Splezal sem na to češnjo, nalomil nekaj vejic, pri tem sem bil pa malo preveč »korajžen«. Po veji sem šel predaleč od debla. Veja se je zlomila, jaz sem pa telebnil v glogov grm, ki je rasel pod češnjo. Pri tem sem se precej opraskal, najbolj boleče pa je bilo, da se mi je v zadnjo plat zadril kar precejšen glogov trn.

Skoraj prijokal sem domov s češnjevimi vejicami in mami povedal, kaj se mi je zgodilo. Mama mi je rekla, naj slečem hlače in mi je nato spretno ta trn izdrla. Ko pa je videla, da sem pri tej moji »nabiralski vnemi« krepko raztrgal hlače, mi jih je naložila dobesedno »po nagi riti«.

### MISIJON IN SPREOBURNJENI BLOČANI

Letos se je na cvetno nedeljo zaključil misijon v obeh bloških farah.

Precej let nazaj je bil na Blokah misijon, župnik pri Fari je bil g Makovec. Glavni pridigar in tudi spovednik je bil takratni sodraški župnik in poznejši ljubljanski pomožni škof g. dr. Stnako Lenič. Ta je bil tudi dolgoletni prijatelj našega rojaka dr. Janeza Oražma, ki se ga Bločani spominjamo kot Kramar-

jevega g'spuda, domači smo pa rekli kar Kramarjev Žane, takratni »lemenatarji« (semeniščniki) pa ata, saj je doglo let skrbel za njihov duševni in telesni blagor.

Po misijonu je Žane vprašal Leniča: »Si kaj spreobrnil Bločane?« »Ne vem, Žane,« je šaljivo odvrnil Lenič, »zdi se mi, da sem spreobrnil samo tvojo mater in morda Ulčarjevo Mimo.«

Pri Sv. Trojici je bil misijon, ko je bil tam še župnik g. Mramor. Tudi ta misijon je vodil dr. Lenič. Ostarele je med misijonom hodil obhajati na domove po trojiški fari. Po misijonu je župniku Mramorju, ki je večkrat potarnal nad trojiškimi verniki, rekel:

»Veš, Trojičani so kar pobožni. Ko sem hodil po fari obhajati, sem daleč na oni strani njive videl moža, ki je snel klobuk in ko je videl, da grem z Bogom, je pokleknil in se pokrižal.« »To sem bil jaz,« je rekle trojiški župnik.

Te spomine spreobrnjenim in nespreobrnjenim Bločanom za praznike namesto »žegna brez trna« podarja vaš

Obloški Tonček



**Na tekstilnem oddelku** vam nudimo pestro izbiro spomladanske konfekcije, kot so jakne, vetrovke, hlače iz jeansa ter srajce po zelo ugodnih cenah. Nudimo vam tudi ženske torbice in denarnice, odeje in posteljno perilo.



**Na živilskem oddelku** pa smo vam za prihajajoče velikonočne praznike pripravili akcijsko prodajo po **Mercatorjevih trajno nizkih cenah** (sir in šunka, pomaranče, barve za pirhe, čokoladna jajčka). Obenem pa vas vabimo po nakupih v **mesnico**, kjer vam bomo postregli z bogato izbiro svežega svinjskega, govejega, perutninskega ter puranjega mesa. Veseli bomo vašega obiska.



Cesta 4. maja 50, 1380 Cerknica  
**MARKET NOVA VAS: 01/707-16-32**



**CAPISAN, Metlika, d.o.o.,**  
**predelava zdravilnih zelišč**  
mr. ph. Jug Gojko, Mestni trg 26, 8330 Metlika  
Lipe 13, 1000 Ljubljana, tel.: 01/427-21-20,  
fax: 01/428-86-94, GSM: 041/37-36-03



- Capisan lotion
- šampon
- mazila
- kreme
- olja
- čaji



**Zastopnik**  
Jožica Popovič  
01/754-25-83, 041/547-220  
Brezplačna dostava na dom do 20 km!

**Prodaja**  
V Cerknici ob sredah  
in zadnji dan v mesecu  
na tržnici.

**Servis in prodaja**  
**gospodinjskih**  
**aparatorov**



**MARJAN PETRLIN s.p.**  
**Dolščaki 10a, 1314 Rob**



**HLADILNIKI,**  
**ZAMRZOVALNIKI**



**ELEKTRIČNI**  
**ŠTEDILNIKI**



**PRALNI IN**  
**POMIVALNI STROJI**

**MALI**  
**GOSPODINJSKI APARATI**



**gorenje**

**ZANUSSI**

**CANDY**

**Electrolux**



**01/788 14 56**



**050/648 783**



# GRADBENO TEHNIČNA TRGOVINA

V NOVI VASI na BLOKAH tel: 7050 357 ali 7050 300

Zmrzovalna skrinja  
ZS 380 A LTH

**54.770,00 SIT**

-3%

Pralno-sušilni stroj  
AI 128 D

**105.887,00 SIT**

-3%

Štedilnik - plošča vgradnja KVK64K-1  
KMS 63W Gorenje

**25.457,00 SIT**

-3%

Pečica vgradna EVP645-38  
B 744W Gorenje

**43.756,00 SIT**

-3%

Varilni aparat 160/180

**141.912,00 SIT**

Kolo z motorjem  
Tomos APN 65

**148.100,00 SIT**

Kosilnica BCS 404 ROT.  
40 4BCS

**432.730,00 SIT**

-3%

Mot. žaga 257 18" 45

Husqvarna 3,7 KM

**94.405,00 SIT**

Cene ne vključujejo 20% DDV-ja.

VSE ZA GRADNJO od temeljev do strehe

**UGODNE CENE STIROPORA  
IN KOMBI PLOŠČ  
V APRILU IN MAJU**



**novolit**

podjetje za proizvodnjo izolacijskih izdelkov d.d.

Nova vas 56  
Si- 1385 Nova vas na Blokah  
Tel.: 01 7050-300  
Fax: 01 7050-330  
E-mail: novolit@novolit.si  
Web: http://www.novolit.si

REZERVNI DELI ZA KMETIJSKO MEHANIZACIJO

## FASADE

NA KOMBI PLOŠČI:

NA STIROPORU:



POKLIČITE, SVETOVALI VAM BOMO

☎ 041 993 591

Z ZNANJEM, IZKUŠNJAMI IN

SODOBNIMI TEHNOLOGIJAMI USMERJENI V SVET



S teamskim delom in projektnim managementom, ob podpori zmogljivega softwera, učinkovito povezujemo pridobljene izkušnje z izzivi, ki jih soustvarjamo na mednarodnih trgih. Sodobne tehnologije, obsežen strojni park, lastna livarna, orodjarna in strojogradnja, strokovno usposobljeni zaposleni, ter velikost zmogljivosti celotnega podjetja so garancija za zagotavljanje kakovosti celotnega razvojno-proizvodnega procesa v dogovorjenih rokih.

Kovinoplastika Lož d.d. je mednarodno podjetje z dolgoletno tradicijo, usmerjeno v zadovoljevanje potreb uporabnikov po kakovostnih in funkcionalnih izdelkih. Naše izdelke in storitve tržimo z blagovnimi znamkami, ki jih upravljamo sami in s pomočjo naših partnerjev. Poslovne vezi smo stkali v več kot 40 državah po svetu. Z ustanavljanjem hčerinskih podjetij, ki predstavljajo hrbtenico tržne mreže, širimo in povečujemo našo poslovno učinkovitost. Poslovanje skladno s pridobljenimi mednarodnimi certifikati, znanje in sodobne tehnologije nam omogočajo, da uspešno poslujemo na vseh jedrnih programih.



**KOVINOPLASTIKA LOŽ**

Lož, Cesta 19. oktobra 57, Tel.: 01 70 95 100, Fax: 01 70 58 466  
e-mail: info@kovinoplastika.si, http://www.kovinoplastika.si